

rijksuniversiteit
groningen

faculteit gedrags- en
maatschappijwetenschappen

Etnisch diverse buurten en de steun van burens

Naam: Gijs Huinder (s4142489)

E-mailadres: g.h.a.huinder@student.rug.nl

Begeleider: Jaap Nieuwenhuis

Tweede lezer: René Veenstra

Cursus: Bachelor werkstuk

Datum: 05-06-24

Woordenaantal: 7732

Abstract

In welke buurt mensen wonen speelt een grote rol in het welzijn van mensen. Er is al veel onderzoek gedaan naar sociale cohesie en het sociaal kapitaal in buurten. Maar de literatuur omtrent dit onderwerp is verdeeld met aan de ene kant de contacthypothese en aan de andere kant de conflict theorie. Etnisch diverse buurten hebben te maken met meer uitdagingen op het gebied van sociale cohesie en sociaal kapitaal, doordat deze buurten uit heterogene groepen bestaan. In dit onderzoek zijn etnisch diverse buurten en de sociale steun en praktische steun dat is ontvangen van burens onderzocht. De verwachting is dat mensen in etnisch diverse buurten minder steun uitwisselen, omdat er door de verschillen tussen de groepen in deze buurten minder makkelijk positieve interacties tot stand komen. Daarnaast is onderzocht of iemands eigen etnische afkomst een rol speelt in het effect dat wonen in een etnisch diverse buurt heeft op de ontvangen steun van burens. De verwachting is dat etnische minderheden veel sociaal kapitaal uit hun eigen gemeenschap halen, omdat elkaar steunen onderdeel is van de sociale norm van de gemeenschap. Het onderzoek is gedaan aan de hand van statistische regressieanalyses, waarbij gebruik is gemaakt van data afkomstig uit vragenlijsten van het LISS-panel met 2571 respondenten. Uit de bevindingen komt naar voren dat mensen in etnisch diverse buurten minder steun van hun burens ontvangen. Ook is naar voren gekomen dat iemands eigen etnische afkomst geen invloed heeft op de relatie tussen etnische diversiteit van de buurt en de mate van ontvangen steun.

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
2 Theoretisch kader	6
2.1 Etnisch diverse buurten	6
2.2 Etnische afkomst	9
2.3 Controlevariabelen	11
3 Methoden	14
3.1 Databestand en steekproef.....	14
3.2 Operationalisaties	15
3.3 Analyseplan.....	18
4 Resultaten	20
4.1 Beschrijvende statistieken	20
4.2 Modevaluatie	24
4.3 Hypothesetoetsing.....	26
5 Conclusie	30
6 Discussie	32
7 Literatuurlijst	36
Bijlage 1: Operationalisaties en univariate statistieken	40
Bijlage 2: Bivariate statistieken en modelschattingen	55
Bijlage 3: Modevaluatie, multicollineariteit, assumpties en uitbijters	67

1 Inleiding

Het is inmiddels meer dan een decennium geleden dat koning Willem-Alexander in zijn eerste troonrede stelde dat de klassieke verzorgingsstaat plaats moest gaan maken voor een participatiesamenleving. De klassieke verzorgingsstaat was onhoudbaar en de participatiesamenleving zou een oplossing hiervoor bieden. De participatiesamenleving was erop gericht dat mensen verantwoordelijkheid namen voor hun eigen leven en omgeving. Mensen zouden meer een beroep moeten doen op hun sociale kapitaal, om de verzorgingsstaat te ontlasten.

Sociaal kapitaal, zoals geïntroduceerd door sociologen zoals Putnam (1995), verwijst naar de waarde van sociale netwerken, normen van wederkerigheid en onderling vertrouwen binnen een samenleving of gemeenschap. Het omvat de mate waarin individuen kunnen profiteren van hun relaties en verbindingen met anderen om collectieve doelen te bereiken, informatie te delen, en steun te ontvangen in tijden van nood. In dit onderzoek zijn specifiek sociale steun en praktische steun onderzocht als onderdelen van sociaal kapitaal.

Het wonen in buurten met een grote mate van sociaal kapitaal wordt sterk geassocieerd met individueel welzijn en in het specifiek met gezondheid (Mohnen et al., 2011). Hieruit blijkt dat buurten als plekken kunnen fungeren waar mensen van kunnen profiteren en verantwoordelijkheid kunnen nemen voor hun eigen leven en omgeving. De buurt is bij uitstek de plek voor mensen om verantwoordelijkheid over te nemen. Door het sociaal kapitaal in buurten te optimaliseren kunnen de buurten een cruciale rol gaan spelen in de transitie naar een participatiesamenleving.

De populariteit van het begrip participatiesamenleving in de politiek is afgenomen, vanwege het geringe succes (Hurenkamp, 2020). In de praktijk blijkt dat de transitie naar een participatiesamenleving dat er minder geld beschikbaar is om meer mensen te helpen. Om de transitie alsnog te laten slagen, dienen buurten een grotere rol te spelen. Steun van buurtbewoners kan een deel van de taken van de verzorgingsstaat ontlasten, waardoor

mensen daadwerkelijk meer verantwoordelijkheid gaan nemen over hun eigen leven en omgeving.

Een van de kenmerken van stedelijke gebieden in Nederland is de culturele diversiteit. En de verwachting is dat het aantal inwoners met een migratieachtergrond in Nederland in de toekomst alleen maar zal toenemen (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2020). Deze diversiteit kan gepaard gaan met positieve interacties en cohesie, maar als er niet wordt voldaan aan bepaalde voorwaarden kan het ook resulteren in conflicten (Putnam, 2007). Een risico van een multiculturele samenleving is dat er ongelijkheid ontstaat tussen de verschillende etnische groepen in de samenleving. Dit dient te worden voorkomen. Onderzoek omtrent de steun in etnisch diverse buurten kan inzichten geven of en op welke manier er beleid noodzakelijk is om het sociaal kapitaal in etnisch diverse buurten te optimaliseren.

Het doel van dit onderzoek is om een beter beeld te krijgen van het effect van het wonen in een buurt met veel etnische minderheden op het sociale kapitaal dat mensen van hun buren ontvangen. Specifiek sociale steun en praktische steun als onderdelen van sociaal kapitaal. De onderzoeksvraag met betrekking tot dit verband luidt als volgt: *“Wat is de invloed van het ervaren te wonen in een buurt met veel etnische minderheden op de sociale en praktische steun die iemand van buren ontvangt?”*. Daarnaast is er onderzocht wat de invloed is op het hoofdverband als je zelf ook een etnische minderheid bent. Dit is onderzocht om te kijken of er bepaalde in-group effecten te constateren zijn. Hierbij is bekeken of mensen die behoren tot een etnische minderheid meer steun ontvangen omdat ze tot de dominante groep in de buurt behoren. De onderzoeksvraag met betrekking tot dit verband luidt als volgt: *“Wat is de rol van iemands eigen etnische achtergrond op de relatie tussen wonen in een buurt met veel etnische minderheden en de sociale steun en praktische steun die iemand van buren ontvangt?”*.

2 Theoretisch kader

2.1 Etnisch diverse buurten

Uit de literatuur blijkt dat er ondersteuning is voor de veronderstelling dat bewoners in buurten met veel etnische minderheden minder sociaal kapitaal van burens ontvangen (Lancee & Dronkers 2008). Sociale steun en praktische steun zijn beide onderdelen van sociaal kapitaal. Een van de redenen van dit verband kan een mindere mate van onderling vertrouwen in etnisch diverse buurten zijn (Lancee & Dronkers, 2011). Dit gebrek aan onderling vertrouwen kan worden verklaard door de conflict theorie. De conflict theorie stelt dat zodra mensen meer in contact komen met mensen die van hen verschillen, het vertrouwen afneemt in deze 'anderen' (Putnam, 2007). Deze conflict theorie kan deels worden verklaard aan de hand van de sociale identiteitstheorie.

De sociale identiteitstheorie stelt dat de aanwezigheid van etnische minderheden als een dreiging kan aanvoelen voor mensen (Tajfel & Turner, 1979). Volgens deze theorie zijn er drie mentale processen die mensen doormaken bij het bepalen van hun sociale identiteit. Eén van deze processen is de sociale vergelijking die optreedt tussen mensen hun eigen groep en andere groepen. De functie van deze vergelijking is dat mensen weten tot welke groep ze behoren en wat hun sociale identiteit is. Het gevolg van deze vergelijking is dat mensen meer positieve informatie over hun eigen groep onthouden en juist negatieve informatie over andere groepen onthouden. Dit kan ertoe leiden dat mensen andere groepen als een bedreiging gaan zien ten opzichte van hun eigen groep. Etnisch diverse buurten bevatten verschillende etnische groepen. Als deze groepen elkaar als bedreiging gaan zien, dan heeft dat negatieve gevolgen voor de sociale steun en praktische steun die mensen van hun burens ontvangen.

Volgens de conflict theorie zullen etnisch diverse buurten dus minder onderling vertrouwen hebben, omdat deze buurten bestaan uit groepen die van elkaar verschillen (Putnam, 2007). En doordat deze groepen in elkaars nabijheid leven, zal het vertrouwen dat

deze groepen in elkaar hebben afnemen. Vertrouwen is noodzakelijk voor het ontvangen van sociale steun en praktische steun, maar met name voor sociale steun omdat emoties daar meer een rol bij spelen. Sociale steun kan namelijk worden gedefinieerd als: '*emotionele ondersteuning aan een individu*' (House et al., 1988). Terwijl praktische steun kan worden gezien als: '*het verstrekken van instrumentele hulp*' (House et al., 1988). Vanwege dit verschil is er in dit onderzoek besloten de beide vormen van steun afzonderlijk van elkaar te onderzoeken.

De literatuur laat ook zien dat er sprake kan zijn van een hoge mate van sociale steun en praktische steun in etnisch diverse buurten. De contacthypothese van Allport (1954) stelt namelijk dat herhaaldelijke interactie tussen leden van verschillende groepen kan leiden tot positieve interacties. Waarna deze positieve interacties zullen uitmonden in wederzijds begrip tussen de verschillende groepen. Allport stelt echter wel dat er aan 4 voorwaarden moet worden voldaan om de positieve interacties tussen de verschillende groepen te bewerkstelligen. De groepen moeten namelijk; gelijke status hebben, gemeenschappelijke doelen hebben, kunnen en willen samenwerken en worden ondersteund door autoriteiten met sancties en steun (Allport, 1954).

De sociaal economische status van individuen hangt samen met de sociaal economische status van de buurt waarin deze individuen wonen (Senn et al., 2014). Dit kan deels worden verklaard doordat het inkomen van mensen één van de factoren is bij de keuze van mensen om in een bepaalde buurt te gaan wonen (Van Ham et al., 2018). De voorwaarde van gelijke status tussen groepen in buurten lijkt dus realistisch. De voorwaarde van Allport (1954) dat autoriteiten ondersteuning moeten bieden met sancties en steun lijkt in Nederland ook tot op een zekere hoogte het geval. In een rapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau, komt naar voren dat de achterstandswijken voor een groot deel uit migranten bestaan (Permentier et al., 2013). Maar in hetzelfde onderzoek komt ook naar voren dat de overheid wel op grote schaal in deze achterstandswijken investeert (Permentier

et al., 2013). Hieruit blijkt dat de voorwaarde van steun van autoriteiten wel aanwezig lijkt te zijn in de etnisch diverse buurten in Nederland.

Echter, het is niet vanzelfsprekend dat alle groepen in een etnisch diverse buurt dezelfde gemeenschappelijke doelen hebben. Etnisch diverse buurten bestaan namelijk uit heterogene groepen die per definitie in meer of mindere mate van elkaar verschillen. Uit de literatuur blijkt ook dat etnische heterogeniteit in een buurt het moeilijker maakt voor buurtbewoners om gemeenschappelijke doelen te realiseren (Snowden & Freiburger, 2015). Het hebben van gemeenschappelijke doelen is daarom geen zekerheid in etnisch diverse buurten. Het kunnen en willen samenwerken in een buurt, om bijvoorbeeld gemeenschappelijke doelen te realiseren, hangt sterk samen met sociaal kapitaal. Etnisch diverse buurten blijken een gebrek aan sociaal kapitaal in de vorm van buurtcohesie en vrijwilligerswerk te hebben (Van Beuningen et al., 2013). Hieruit blijkt dat de voorwaarde van het kunnen en willen samenwerken niet altijd opgaat voor etnisch diverse buurten. Voor etnisch diverse buurten geldt dat een taalbarrière een rol kan spelen in het al dan niet kunnen en willen samenwerken in een buurt. Taal is cruciaal in het creëren en behouden van sociale cohesie (Maleku et al., 2019). Een goede taalvaardigheid vergroot namelijk de kwaliteit van het contact met burens.

Al met al is het bestaan van de vier voorwaarden van Allport moeilijk te bewerkstelligen in de context van een etnisch diverse buurt. Het realiseren van gemeenschappelijke doelen blijkt moeilijker in etnisch diverse buurten (Snowden & Freiburger, 2015). Daarnaast speelt het niet kunnen samenwerken aan gemeenschappelijke doelen een rol. Een taalbarrière kan het bijvoorbeeld moeilijker maken om positieve interacties tot stand te laten komen, omdat taal cruciaal is in het creëren en behouden van sociale cohesie (Maleku et al., 2019). Hierdoor komen de voorwaarden voor positieve interacties moeilijker tot stand. Het gevolg hiervan is dat er niet kan worden voldaan aan de contacthypothese en de conflict theorie treedt daardoor in werking. De bovenstaande verklaringen dragen bij aan de eerste hypothese die is opgesteld: *"Hoe groter het aandeel*

van etnische minderheden in een buurt, des te kleiner de mate van sociale steun en praktische steun die iemand van burens ontvangt”.

2.2 Etnische afkomst

In de literatuur komt naar voren dat het behoren tot een bepaalde etnische gemeenschap kan resulteren in voordelen op het gebied van sociaal kapitaal en het ontvangen van steun. Binnen etnische gemeenschappen bestaan namelijk informatiekanaalen, sociale normen, verplichtingen en verwachtingen die bijdragen aan sociaal kapitaal (Coleman, 1988). Daarnaast kan etniciteit zelf ook als een vorm van sociaal kapitaal fungeren, doordat goed geïntegreerde leden van een etnische gemeenschap profiteren van het sociaal kapitaal binnen de gemeenschap (Bankston et al., 1997). Goed geïntegreerde families binnen een etnische gemeenschap kunnen naast hun eigen familie ook een beroep doen op de rest van de gemeenschap (Bankston & Zhou, 1994). Dit komt doordat deze families niet in isolatie functioneren, maar verbonden zijn met de hele gemeenschap

De voordelen die etnische gemeenschappen kunnen hebben op het gebied van sociaal kapitaal komt doordat etnische gemeenschappen bestaan uit informatiekanaalen, sociale normen, verplichtingen en verwachtingen die bijdragen aan sociaal kapitaal (Coleman, 1988). Het bestaan van deze kenmerken komt onder andere naar voren in het voorbeeld dat Coleman gebruikt van de Joodse diamanten handel in New York. Deze Joodse gemeenschap is een gesloten gemeenschap met erg sterke onderlinge banden. Door de sterke banden zijn er geen ingewikkelde en dure verzekeringen noodzakelijk bij de handel van de diamanten. Het onderlinge vertrouwen is namelijk groot, omdat men weet dat bij het schenden van andermans vertrouwen, uitsluiting van de gemeenschap zal volgen. Het behoren tot de etnische gemeenschap resulteert dus in meer sociaal kapitaal, omdat transacties gebaseerd zijn op onderling vertrouwen waardoor kosten kunnen worden bespaard.

De literatuur geeft daarnaast aan dat etniciteit zelf ook als een vorm van sociaal kapitaal kan fungeren (Bankston et al., 1997). In dit onderzoek zijn Vietnamese studenten in de Verenigde Staten vergeleken met groepen studenten met een andere etniciteit. De academische prestaties van de Vietnamese studenten zijn beter dan die van andere etnische groepen. Uit het onderzoek komt naar voren dat dit succes niet kan worden toegeschreven aan de familieachtergrond of sociaaleconomische status, maar aan de sociale banden binnen de etnische groepen. Studenten die meer banden binnen de etnische groep hebben en daardoor beter geïntegreerd zijn in de etnische gemeenschap, presteren over het algemeen beter. Een verklaring hiervoor is het voordeel van de sociale netwerken binnen etnische groepen en dat ouders onderling sociale normen kunnen vaststellen en als gemeenschap makkelijker kunnen sanctioneren (Coleman, 1994). Hierdoor is het makkelijker om de sociale norm van het goed presteren op school te handhaven. Onderwijs komt in het onderzoek van Bankston en collega's (1997) naar voren als een manier om sociale mobiliteit te bewerkstelligen en te integreren als migrant. Het gegeven dat opleidingsniveau een positief verband heeft ten opzichte van integratie komt in meerdere onderzoeken naar voren (Martinovic et al., 2009).

In een ander onderzoek van Bankston en Zhou (1994) komt naar voren dat een voordeel van etnische minderheden is dat ze niet alleen steun ontvangen van hun eigen familie, maar van de hele gemeenschap waar hun familie zich in bevindt. De Vietnamese families functioneren namelijk niet in isolatie, maar ze zijn onderdeel van een gemeenschap van families die met elkaar verbonden zijn. De families binnen de gemeenschap maken gebruik van collectieve normen om te bepalen hoe geïntegreerd men in de gemeenschap is. Bij het niet handhaven van de normen heeft dat gevolgen en bestaat de dreiging van uitsluiting van de gemeenschap. Dit zorgt ervoor dat families binnen de gemeenschap zich conformeren aan de waarden en sociale normen van de gemeenschap. Het steunen en helpen van elkaar, zowel sociaal als praktisch, vallen binnen deze waarden en sociale normen van de gemeenschap.

Uit de literatuur komt naar voren dat er voorbeelden zijn van etnische gemeenschappen waarbij het behoren tot de etnische minderheid ervoor zorgt dat er kan worden geprofiteerd van sociaal kapitaal binnen de gemeenschap. Mijn verwachting is daarom dat het verwachte negatieve effect van het ervaren te wonen in etnisch diverse buurten daarom zwakker is voor mensen die een niet-Nederlandse afkomst hebben. Etnische afkomst fungeert dus als een moderator die het negatieve effect van wonen in een buurt met veel etnische minderheden op het ontvangen van sociale steun en praktische steun verzwakt. De bovenstaande verklaringen dragen bij aan de tweede hypothese die is opgesteld: *“Als iemand zelf tot een etnische minderheid behoort, dan zal het negatieve verband tussen het ervaren te wonen in een buurt met veel etnische minderheden en het ontvangen van sociale steun en praktische steun van burens zwakker zijn”*.

2.3 Controlevariabelen

Waarden

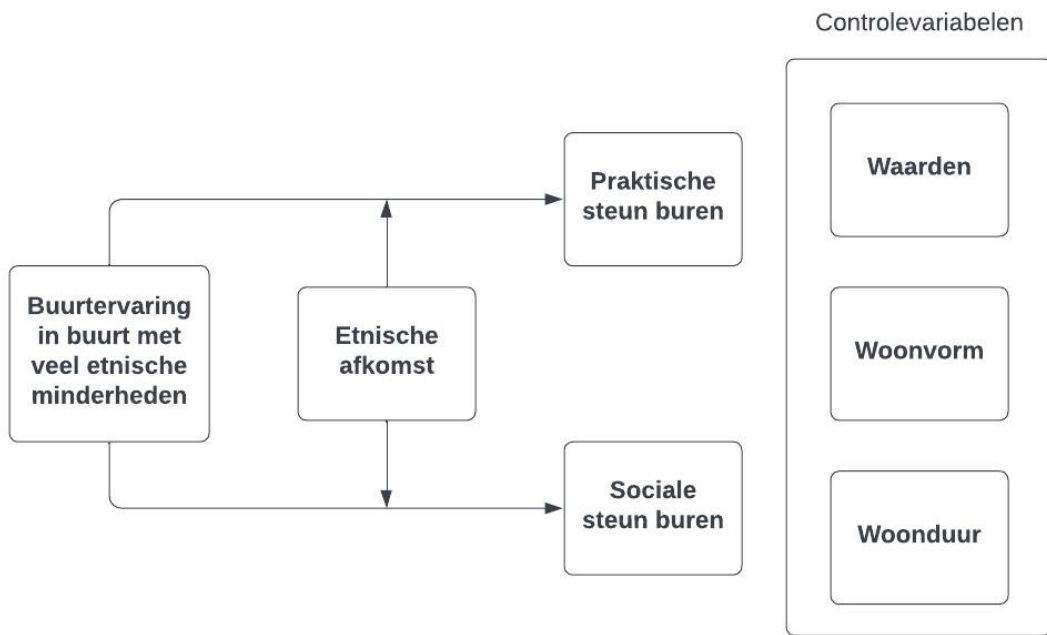
De eerste controlevariabele is gemeenschappelijke waarden. Uit onderzoek blijkt dat te grote verschillen in normen en waarden ervoor zorgt dat er geen omstandigheden zijn waarin optimaal contact kan plaatsvinden (Lancee & Dronkers, 2011). De verschillende normen en waarden van mensen en groepen kunnen met elkaar botsen, waardoor de kans op goed onderling contact kleiner is. De kans op een hogere mate van sociale cohesie is daardoor kleiner en dat vermindert ook de kans op sociaal kapitaal wat daaruit kan voortvloeien. Om sociale steun of praktische steun van burens te kunnen ontvangen is het logischerwijs noodzakelijk dat er contact is met burens.

Woonvorm

De tweede controlevariabele is woonvorm. Onderzoek laat zien dat alleen wonen gevolgen kan hebben voor de mate van sociale steun en praktische steun die beschikbaar is voor mensen (Forward et al., 2021). Er bestaan dus verschillen in de beschikbare sociale en praktische steun tussen huishoudens van gezinnen en die van alleenstaanden. Woonvorm zou dus een deel van de variantie in sociale steun en praktische steun kunnen verklaren. Woonvorm is in een andere studies gebruikt als meetinstrument voor sociale isolatie (Smith & Chapot, 2018). Dit laat zien dat de woonvorm van mensen voor een deel kan verklaren in hoeverre mensen sociaal geïsoleerd zijn. Mensen die alleen wonen blijken in een hogere mate sociaal geïsoleerd te zijn dan mensen die met anderen wonen.

Woonduur

De derde controlevariabele is de variabele woonduur. Deze variabele geeft aan hoelang de respondent al in de buurt woont. Uit onderzoek is gebleken dat de mate waarin mensen geworteld zijn in een buurt een significante correlatie heeft met in hoeverre mensen een gevoel van verbondenheid met de gemeenschap hebben in de buurt (Schellenberg et al., 2017). In dit onderzoek is gemeten hoe geworteld mensen zijn, door te kijken naar hoelang mensen in de buurt wonen.

Figuur 1: schematische weergave van het onderzoeksmodel

3 Methoden

3.1 Beschrijving Databestand en steekproef

In dit onderzoek is gebruik gemaakt van de: Langlopende Internet Studies voor de Sociale wetenschappen (LISS-panel). Dit is een dataset bestaande uit ongeveer 7500 panelleden en 5000 Nederlandse huishoudens die elke maand meerdere vragenlijsten hebben ingevuld (LISS Panel, 2024). Het LISS-panel bevat veel informatie over huishoudens en is een goede vertegenwoordiging van de Nederlandse bevolking. Het LISS-panel is onderdeel van een specifiek project genaamd: Measurement and Experimentation in the Social Sciences (MESS-project). Het LISS-panel onderscheidt zich van andere online panels, doordat ze respondenten zonder computer en internetverbinding voorzien van deze faciliteiten om te kunnen participeren. Daarnaast is deelname alleen op uitnodiging. Door deze maatregelen is het LISS-panel in staat de kwaliteit van de compositie en representativiteit van het panel te controleren en garanderen (LISS Panel, 2024).

De data van het LISS-panel is vrij toegankelijk voor wetenschappelijk onderzoek, maatschappelijk onderzoek en onderzoek met betrekking tot beleid. De huishoudens in het LISS-panel zijn willekeurig geselecteerd aan de hand van gegevens van het CBS. Een nadeel bij de selectie van het LISS-panel is dat het mogelijk is dat meerdere leden van eenzelfde huishouden kunnen zijn geselecteerd voor het invullen van vragenlijsten. Er bestaat waarschijnlijk veel samenhang tussen de antwoorden van verschillende respondenten binnen één huishouden, omdat huishoudleden vaak dezelfde normen en waarden hebben. Daarnaast kunnen huishoudleden elkaar eventueel beïnvloeden tijdens

het invullen van de vragenlijsten. Het LISS-panel maakt wel duidelijk dat dit niet de bedoeling is. Maar het is mogelijk dat dit wel is voorgekomen, waardoor de observaties in het onderzoek niet geheel onafhankelijk kunnen zijn.

Voor dit onderzoek is specifiek gebruik gemaakt van de module buurtbeleving (2020) en de module achtergrondvariabelen (2022) van het LISS-panel. De module buurtbeleving omvat vragen omtrent het belang van individuele buurtbeleving en de vorming ervan. De vragenlijst is in juli 2020 voorgelegd aan 3332 panelleden, waarvan 2646 respondenten de vragenlijst volledig hebben ingevuld. Dit betreft een responspercentage van 79.4%. De module achtergrondvariabelen bestaat uit vragen over algemene kenmerken van de huishoudens in het LISS-panel. Om de gegevens up-to-date te houden krijgen de respondenten maandelijks een aparte vragenlijst, genaamd de 'huishoudbox' opgestuurd. De vragenlijst in dit onderzoek dateert uit september 2022 en bestaat uit alle panelleden van het LISS-panel. Het is namelijk niet mogelijk de andere vragenlijsten in te vullen zonder de vragenlijst van de achtergrondkenmerken in te vullen. Na het samenvoegen van de datasets en het verwijderen van de missende waarden blijft er een steekproefgrootte van 2571 over.

3.2 Operationalisaties

Sociale steun

De variabele is gemeten door middel van de vraag: 'Met hoeveel buurtbewoners bespreekt u wel eens iets persoonlijks (bijvoorbeeld uw gezondheid, familie of werk)?'. De antwoordmogelijkheden op deze vraag waren: 1= 0, 2= 1-2, 3= 3-4, 4= 5-6 en 5= 6 of meer. Met behulp van de variabele sociale steun is gemeten hoeveel sociale steun mensen van

hun buren ontvangen. Hoe hoger de score op de vraag, hoe meer buren de respondent spreekt over persoonlijke zaken.

Praktische steun

De variabele is gemeten met behulp van de vraag: 'Hoeveel buurtbewoners zou u kunnen vragen voor hulp met kleine dingen (bijvoorbeeld de planten water geven) of om iets te lenen (bijvoorbeeld gereedschap)?'. Op deze vraag was het mogelijk te kiezen uit de volgende antwoordmogelijkheden: 1= 0, 2= 1-2, 3= 3-4, 4= 5-6 en 5= 6 of meer. Aan de hand van de variabele praktische steun is gemeten hoeveel praktische steun mensen van buren ontvangen. Hoe hoger de score op de vraag, hoe meer buren men kan vragen voor praktische steun. Hulp met kleine dingen en hulp om iets te lenen worden beide gezien als vormen van instrumentele hulp, oftewel praktische steun.

Etnische diversiteit van de buurt

De variabele is gemeten aan de hand van de vraag: 'Wat schat u, hoeveel procent van de bewoners van uw buurt is van buitenlandse komaf?'. De antwoordmogelijkheden op deze vraag bestonden uit de volgende categorieën: 0= 0%, 1= 10%, 2= 20%, 3= 30%, 4= 40%, 5= 50%, 6= 60%, 7= 70%, 8= 80%, 9= 90% en 10= 100%. De bovenstaande vraag en antwoordmogelijkheden dienen als meetinstrument om de variabele buurtervaring in een buurt met veel etnische minderheden te meten. Hoe hoger de score op de vraag, hoe groter de beleving van het aandeel van bewoners met een buitenlandse komaf in de buurt. Hoe lager de score op de vraag, hoe lager de beleving van het aandeel van bewoners met een buitenlandse komaf in de buurt. Een veelgebruikte term in dit onderzoek voor deze variabele is: 'buurtervaring etniciteit'.

Etnische afkomst

De variabele is gemeten aan de hand van verschillende definities met betrekking tot herkomstgroepen van het CBS. Deze categorieën zijn in de vragenlijst opgenomen en luiden als volgt: 1= Autochtone herkomst, 2= Eerste generatie van niet-Nederlandse, westerse afkomst, 3= Eerste generatie van niet-Nederlandse, niet- westerse afkomst, 4= Tweede generatie van niet-Nederlandse, westerse afkomst, 5= Tweede generatie van niet-Nederlandse, niet-westerse afkomst en 6= Herkomst onbekend of deel gegevens onbekend. Om te kijken of etnische afkomst een moderator effect is in dit model, is de variabele gehercodeerd. Het hercoderen zorgt ervoor dat de score 0 een autochtone herkomst weergeeft en de score 1 een niet-Nederlandse herkomst weergeeft. De respondenten wiens herkomst of gegevens onbekend zijn, zijn uit de dataset verwijderd.

Waarden

De variabele is gemeten door middel van de vraag: 'In hoeverre bent u het oneens of eens met de volgende uitspraak, mensen in deze buurt delen dezelfde waarden?'. De antwoordmogelijkheden op deze vraag waren: 1= helemaal oneens, 2= oneens, 3= niet eens, niet oneens, 4= eens en 5= helemaal eens.

Woonvorm

De variabelen is gemeten aan de hand van de vraag: 'Wat is de woonvorm van uw huishouden?'. De antwoordmogelijkheden op deze vraag waren: 1= alleenstaande, 2= (on)gehuwd samenwonend, zonder kind(eren), 3= (on)gehuwd samenwonend, met kinderen, 4= alleenstaande, met kind(eren) en 5= anders. De variabele is gehercodeerd naar dummyvariabelen, waarbij alleenstaande de referentiecategorie is.

Woonduur

De variabele is gemeten aan de hand van de vraag: 'Hoe lang woont u al in deze buurt?'. De antwoordmogelijkheden op deze vraag waren: 1= tot 1 jaar, 2= 1 tot 2 jaar, 3= 2 tot 5 jaar, 4= 5 tot 10 jaar, 5= 10 tot 20 jaar en 6= 20 jaar of meer. De variabele is gehercodeerd naar een continue variabele. De antwoordmogelijkheden na het hercoderen zijn: 1= 0.5 jaar, 2= 1.5 jaar, 3= 3.5 jaar, 4= 7.5 jaar, 5= 15 jaar en 6= 30 jaar.

3.3 Analyseplan

De onderzoeksvragen in dit onderzoek zijn beantwoord met behulp van een multiple lineaire regressieanalyse. Deze analyse is hiërarchisch, zodat de invloed van de afzonderlijke variabelen kon worden onderzocht. Er zijn twee afhankelijke variabelen in dit onderzoek. Dit zijn de variabelen *sociale steun* en *praktische steun*. Beide variabelen hebben een ordinaal meetniveau, maar omdat ze beide 5 categorieën hebben en hun verdelingen redelijk normaal verdeeld zijn, zijn ze als continue variabelen gebruikt in een lineaire regressie. Hier is echter wel rekening mee gehouden bij het trekken van conclusies. De onafhankelijke variabele in dit onderzoek is de variabele *buurtervaring in een buurt met veel etnische minderheden*. De moderator, die terug te vinden is in het moderatormodel, is de variabele *etnische afkomst*.

Vooraf aan het uitvoeren van de regressieanalyses zijn de bivariate en univariate statistieken bekeken. Daarnaast zijn de modelfit van de verschillende modellen beoordeeld. Ook zijn de assumpties van lineaire regressie getoetst. Dit betekent dat er is gekeken of er sprake zijn van onafhankelijke waarnemingen. Er is daarnaast gekeken of er een lineair verband bestaat tussen de afhankelijke variabelen en de onafhankelijke variabelen. De variantie van de residuen moet ook constant zijn, waarmee er sprake is van homoscedasticiteit. De laatste assumptie stelt dat de residuen normaal verdeeld moeten zijn. Tot slot is er gekeken of er sprake zijn van uitbijters.

Omdat het onderzoek twee afhankelijke variabelen bevat, zijn er tweemaal 4 modellen geschat. In de eerste analyse is de variabele *sociale steun* de afhankelijke variabele, en in de tweede analyse is *praktische steun* de afhankelijke variabele. Model 1 bevat de controlevariabelen *waarden*, *woonvorm* en *woonduur*. In model 2 is de onafhankelijke variabele *buurtervaring in een buurt met etnische minderheden* toegevoegd om het hoofdverband te onderzoeken. In model 3 is de tweede onafhankelijke variabele *etnische afkomst* toegevoegd, die als moderator fungeert. En in model 4 is de interactie tussen de variabelen *buurtervaring in een buurt met etnische minderheden* en *etnische afkomst* toegevoegd. Voor model 4 zijn de variabelen van de interactie gecentreerd om multicollineariteit te verminderen. Hypothese 2 is getoetst aan de hand van model 4.

4 Resultaten

4.1 Beschrijvende statistieken

Univariate statistieken

Tabel 1 geeft een weergave van de univariate statistieken van de variabelen die zijn gebruikt in dit onderzoek. Voor de categorische variabelen staan de percentages van de verschillende categorieën weergegeven. Voor de continue variabelen staan de statistieken van de zogenaamde *5 number summary* weergegeven. Dit betreft: het *gemiddelde*, de *standaarddeviatie*, het *minimum*, het *maximum*, het *1ste kwartiel*, de *mediaan* en het *3de kwartiel*. Alle variabelen hebben dezelfde steekproefgrootte van 2571. Een uitgebreide beschrijving van alle univariate statistieken is terug te vinden in bijlage 1. Hieronder worden de bijzonderheden van de univariate statistieken besproken.

Aan de hand van de statistieken in tabel 1 vallen een aantal zaken op. Allereerst valt op dat het overgrote merendeel van de respondenten een Nederlandse afkomst hebben, namelijk 83,2%. Slechts 16,8% van de respondenten zegt een niet-Nederlandse afkomst te hebben. Deze percentages komen niet geheel overeen met de cijfers van het CBS. In 2023 was namelijk 74,0% van de Nederlandse bevolking van Nederlandse komaf (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2023). Dit laat zien dat de data omtrent etnische afkomst niet geheel representatief is voor de onderzoekspopulatie.

Daarnaast valt op dat de respondenten gemiddeld schatten dat maar 21,7% van de buurtbewoners in hun buurt van buitenlandse komaf is. De respondenten schatten dus dat 78,3% van de buurtbewoners in hun buurt van Nederlandse komaf is. Dit komt vrij goed overeen met de 74,0% dat volgens het CBS van Nederlandse komaf is binnen de Nederlandse bevolking (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2023).

De percentages van de verschillende woonvormen laten zien dat 22,3% van de respondenten alleenstaand woont. Dit percentage komt enigszins overeen met de cijfers van het CBS, waarin naar voren komt dat 18,3% van de Nederlanders alleenstaand woont

(Centraal Bureau voor de Statistiek, 2022). Hierbij moet wel worden opgemerkt dat bij de cijfers van het CBS thuiswonende kinderen en mensen woonachtig in instellingen ook mee worden gerekend. Terwijl er in de data van het LISS-panel geen kinderen zijn meegerekend.

Tenslotte valt op dat de variabele woonduur een vrij grote standaarddeviatie heeft. De variabele woonduur heeft namelijk een standaarddeviatie van 11,33. Terwijl de variabele een maximum heeft van 30,00. Deze statistieken laten zien dat er veel spreiding bestaat in de woonduur van respondenten. Er bestaat dus veel verschil in hoeveel jaren de respondenten woonachtig zijn in hun buurt.

Tabel 1: Univariate statistieken (n=2571)

Variabele	Gemiddelde	Standaarddeviatie	Min.	Max.	Q1	Mediaan	Q2
Sociale steun	2,65	1,23	1,00	5,00	2,00	2,00	3,00
Praktische steun	3,09	1,23	1,00	5,00	2,00	3,00	4,00
Waarden	3,37	0,96	1,00	5,00	3,00	3,00	4,00
Woonvorm							
Single	22,3%						
Samenwonend zonder kinderen	41,4%						
Samenwonend met kinderen	28,2%						
Single met kinderen	4,5%						
Anders	3,5%						
Woonduur	17,75	11,33	0,50	30,00	7,50	15,00	30,00
Buurtervaring etniciteit	2,17	1,87	0,00	10,00	1,00	2,00	3,00
Etnische afkomst							
Nederlandse afkomst	83,2%						
Niet-Nederlandse afkomst	16,8%						

Bivariate statistieken

De associatiematen van de variabelen staan weergegeven in tabel 2. Bij het bekijken van de associatiematen valt op dat het merendeel van de variabelen een vrij zwakke onderlinge samenhang hebben. Bovendien zijn er maar drie correlaties die niet significant zijn. De enige echt sterke correlatie bestaat tussen de afhankelijke variabelen sociale steun en praktische steun ($r=0,640$, $p<0,001$). Deze sterke correlatie was voorspelbaar gezien het feit dat beide variabelen vormen van steun zijn. Uit deze associatiemaat kan worden afgeleid dat mensen die veel sociale steun ontvangen, meer praktische steun ontvangen.

Na de correlatie tussen sociale steun en praktische steun bestaat de sterkste correlatie tussen de variabelen waarden en praktische steun ($r=0,311$, $p<0,001$). Deze correlatie kan nog worden gezien als een gemiddeld tot hoge correlatie. De correlatie laat zien dat veel gedeelde waarden in een buurt samen gaan met veel ontvangen praktische steun in een buurt. De laatste correlatie die nog redelijk sterk is, is de correlatie tussen de variabelen waarden en sociale steun ($r=0,302$, $p<0,001$). Deze correlatie is tevens significant. De associatiemaat laat zien dat gedeelde waarden in een buurt samen gaan met veel ontvangen sociale steun in een buurt.

De zwakste samenhang bestaat tussen de variabelen woonduur en woonvorm ($r=0,033$, $p=0,807$). Er kan geconcludeerd worden dat er geen grote statistische samenhang bestaat tussen de hoelang mensen in de buurt wonen en de woonvorm. De overige correlaties die erg zwak zijn, zijn de correlaties tussen woonvorm en waarden ($r=0,060$, $p=0,129$) en woonvorm en buurtervaring etniciteit ($r=0,058$, $p=0,248$). Er bestaat dus geen grote statistische samenhang tussen hoe lang mensen in een buurt wonen en de woonvorm van de buurtbewoners. Daarnaast bestaat er geen grote statistische samenhang tussen de etniciteit van de buurtbewoners en de woonvorm van de buurtbewoners.

Tabel 2: associatiematen van de variabelen (n=2571)

Variabele	1	2	3	4	5	6	7
1 Sociale steun	-	0,640**	0,302**	0,073	0,197**	-0,200**	-0,081**
2 Praktische steun		-	0,311**	0,077	0,158**	-0,242**	-0,166*
3 Waarden			-	0,060	0,059*	-0,280**	-0,087**
4 Woonvorm				-	0,033	0,058	0,136**
5 Woonduur					-	-0,147**	-0,110**
6 Buurtervaring etniciteit						-	0,242**
7 Etnische afkomst							-

^a ** significant bij $p < 0.001$, * significant bij $p < 0.005$

^b Pearson correlatie: samenhang continue variabelen, Correlatie (t-toets): samenhang continue en nominale variabelen, Cramer's V: samenhang nominale variabelen

4.2 Modevaluatie

Voor dit onderzoek is er gebruik gemaakt van lineaire regressieanalyses. De verschillende modellen van deze regressieanalyses staan weergegeven in tabel 3 en tabel 4. Het is van belang de kwaliteit van de modellen te controleren aan de hand van de modelfit, de assumpties van lineaire regressie, multicollineariteit en eventuele uitbijters.

Modelfit

Een uitgebreide toelichting van de modelfit van beide analyses is terug te vinden in bijlage 3. In dit hoofdstuk zal enkel stil worden gestaan bij de belangrijkste bijzonderheden. Bij het bekijken van de modelfit van alle modellen in tabel 3 en tabel 4, valt op dat de proportie verklaarde variantie van de complete modellen van beide analyses niet erg groot is. Model 4 met sociale steun als afhankelijke variabele heeft een R^2 *adjusted* van 0.147. Dit betekent dat het model 14,7% van alle variantie in sociale steun verklaart en er dus 85,3% onverklaarde variantie is. Voor model 4 met praktische steun als afhankelijk variabele geldt een R^2 *adjusted* van 0,163. De variabelen in model 4 kunnen 16,3% van de variantie in

praktische steun verklaren. 87,7% van de variantie in praktische steun is nog onverklaard in model 4. De complete modellen van beide analyses zijn dus niet heel erg geschikt om de variabelen sociale steun en praktische steun te voorspellen.

Verder valt het op dat de toevoeging van variabelen niet altijd zorgt voor een significante toename in verklaarde variantie. Dit is voor beide analyses niet het geval in model 4, omdat daar enkel de interactievariabele wordt toegevoegd. Maar in de analyse met sociale steun als afhankelijke variabele heeft model 3 ook geen significante toename in verklaarde variantie ($F_{change}(1,2562) = 0.545$; $p=0,0460$). Het toevoegen van de onafhankelijke variabele etnische afkomst zorgt dus niet voor een significante toename in verklaarde variantie. Het ervaren te wonen in een buurt met veel etnische minderheden lijkt dus geen goede voorspeller van sociale steun.

Controle assumpties, multicollineariteit en uitbijters

Een uitgebreide beschrijving van de controle van de assumpties, multicollineariteit en uitbijters is terug te vinden in bijlage 3. In deze bijlage komt naar voren dat er geen sprake is van *multicollineariteit*. De assumpties van het *lineaire verband*, *homoscedasticiteit* en de *normaliteit* lijken te worden geschonden. Dit heeft tot gevolg dat de resultaten enigszins vertekend kunnen zijn. Er zijn aantal waarden die een te hoge score hebben op zowel de *Cook's Distance* als de *Leverage*. Er is besloten de meest extreme waarden te verwijderen, om te kijken wat dit tot gevolg had voor de resultaten van het onderzoek. De analyses zonder deze extreme waarden zijn terug te vinden in bijlage 3. Het verwijderen van deze cases resulteert enkel in een stijging van de proportie verklaarde variantie van beide analyses. Verder heeft het verwijderen van de extreme waarden geen noemenswaardige veranderingen in de analyse tot gevolg. Er is daarom voor gekozen de analyses met uitbijters te behouden in het onderzoek.

4.3 Hypothesetoetsing

Om de eerste hypothese te toetsen is er gekeken naar model 2 in tabel 3 en tabel 4. Dit model bevat de afhankelijke variabele(n), de controlevariabelen en de onafhankelijke variabele buurtervaring etniciteit. De eerste hypothese luidt als volgt: *“Hoe groter het aandeel van etnische minderheden in een buurt, des te kleiner de mate van sociale steun en praktische steun die iemand van burens ontvangt”*. De resultaten laten zien dat buurtervaring etniciteit een negatief effect heeft op sociale steun ($b=-0,058$, $p<0,001$). Mensen die een groter aandeel van etnische minderheden in hun buurt ervaren, ontvangen dus minder sociale steun van hun burens. Het effect is significant. De resultaten laten bovendien zien dat buurtervaring etniciteit een negatief significant effect heeft op het ontvangen van praktische steun ($b=-0,091$, $p<0,001$). Mensen die een groter aandeel van etnische minderheden in hun buurt ervaren, ontvangen dus minder praktische steun van hun burens. De resultaten ondersteunen de eerste hypothese, die stelt dat het wonen in buurt met veel etnische minderheden gepaard gaat met het ontvangen van minder sociale steun en praktische steun van burens.

Om de tweede hypothese te toetsen dient er te worden gekeken naar model 4 in tabel 3 en tabel 4. Dit model bevat de afhankelijke variabele(n), de controlevariabelen, de onafhankelijke variabelen en de interactievariabele. De tweede hypothese luidt als volgt: *“Als iemand zelf tot een etnische minderheid behoort, dan zal het negatieve verband tussen het ervaren te wonen in een buurt met veel etnische minderheden en het ontvangen van sociale steun en praktische steun van burens zwakker zijn”*. De resultaten laten zien dat er geen interactie-effect bestaat tussen de variabelen buurtervaring etniciteit en etnische afkomst met sociale steun als afhankelijke variabele. Er is hier namelijk geen sprake van een significant effect ($b=0,050$, $p=0,072$). De hellingen van de individuele variabelen binnen de interactie zijn ook niet allebei significant. De helling van buurtervaring etniciteit ($b=-0,072$, $p<0,001$) is wel significant en van etnische afkomst ($b=-0,080$, $p=0,072$) is niet significant. De resultaten laten bovendien zien dat er geen interactie-effect bestaat tussen de variabelen buurtervaring

etniciteit en etnische afkomst met praktische steun als afhankelijke variabele. Er is wederom geen significant interactie-effect gevonden ($b=0,004$, $p=0,897$). De hellingen van de individuele variabelen buurtervaring etniciteit ($b=-0,079$, $p<0,001$) en etnische afkomst ($b=-0,320$, $p<0,001$) zijn daarentegen wel significant. Aan de hand van de resultaten kunnen we stellen dat de tweede hypothese in beide analyses niet wordt ondersteund. De resultaten zijn niet in overeenstemming met de tweede hypothese die stelt dat etnische afkomst als moderator fungeert in het effect tussen buurtervaring etniciteit en de beide vormen van steun.

Tabel 3: parameters uit de regressie met sociale steun als afhankelijke variabele (n=2571)

	Model 1		Model 2		Model 3		Model 4		VIF
	b (SE)	p	b (SE)	p	b (SE)	p	b (SE)	p	
Constante	0,842 (,095)	<0,001	0,979 (0,099)	<0,001	0,990 (0,100)	<0,001	1,000 (0,100)	<0,001	
Waarden	0,357 (0,024)	<0,001	0,326 (0,024)	<0,001	0,326 (0,024)	<0,001	0,324 (0,024)	<0,001	1,097
Samenwonend zonder kinderen	0,330 (0,060)	<0,001	0,300 (0,060)	<0,001	0,298 (0,060)	<0,001	0,298 (0,060)	<0,001	1,727
Samenwonend met kinderen	0,444 (0,064)	<0,001	0,432 (0,064)	<0,001	0,432 (0,064)	<0,001	0,429 (0,064)	<0,001	1,637
Single met kinderen	0,111 (0,116)	0,341	0,137 (0,116)	0,236	0,141 (0,116)	0,224	0,140 (0,116)	0,226	1,155
Andere woonvorm	0,161 (0,129)	0,212	0,156 (0,128)	0,223	0,155 (0,128)	0,226	0,155 (0,128)	0,225	1,119
Woonduur	0,019 (0,002)	<0,001	0,018 (0,002)	<0,001	0,018 (0,002)	<0,001	0,018 (0,002)	<0,001	1,047
Buurtervaring etniciteit			-0,060 (0,013)	<0,001	-0,058 (0,013)	<0,001	-0,072 (0,015)	<0,001	1,617
Etnische afkomst					-0,046 (0,062)	0,460	-0,080 (0,065)	0,220	1,177
Interactie buurtervaring etniciteit en etnische afkomst							0,050 (0,028)	0,072	1,615
R ² adjusted	0,140		0,147		0,147		0,147		
F Change	70,573		22,341		0,545		3,241		

Tabel 4: parameters uit de regressie met praktische steun als afhankelijke variabele (n=2571)

	Model 1		Model 2		Model 3		Model 4		VIF
	b (SE)	p	b (SE)	p	b (SE)	p	b (SE)	p	
Constante	1,275 (0,095)	<0,001	1,484 (0,098)	<0,001	1,562 (0,099)	<0,001	1,563 (0,099)	<0,001	
Waarden	0,370 (0,024)	<0,001	0,324 (0,024)	<0,001	0,322 (0,024)	<0,001	0,322 (0,024)	<0,001	1,097
Samenwonend zonder kinderen	0,402 (0,060)	<0,001	0,357 (0,060)	<0,001	0,339 (0,059)	<0,001	0,339 (0,059)	<0,001	1,727
Samenwonend met kinderen	0,487 (0,064)	<0,001	0,468 (0,064)	<0,001	0,468 (0,063)	<0,001	0,467 (0,063)	<0,001	1,637
Single met kinderen	0,107 (0,117)	0,360	0,147 (0,116)	0,203	0,173 (0,115)	0,134	0,173 (0,115)	0,134	1,155
Andere woonvorm	0,195 (0,129)	0,130	0,189 (0,128)	0,140	0,182 (0,127)	0,153	0,182 (0,127)	0,153	1,119
Woonduur	0,015 (0,002)	<0,001	0,013 (0,002)	<0,001	0,012 (0,002)	<0,001	0,012 (0,002)	<0,001	1,047
Buurtervaring ethniciteit			-0,091 (0,013)	<0,001	-0,078 (0,013)	<0,001	-0,079 (0,015)	<0,001	1,617
Etnische afkomst					-0,317 (0,062)	<0,001	-0,320 (0,065)	<0,001	1,177
Interactie buurtervaring ethniciteit en etnische afkomst							0,004 (0,026)	0,897	1,615
R ² adjusted	0,138		0,154		0,163		0,163		
F Change	71,581		53,530		28,733		0,029		

5 Conclusie

In dit onderzoek is onderzocht of buurtbewoners in etnisch diverse buurten meer sociale steun en praktische steun ontvangen van hun burens, dan buurtbewoners in minder diverse buurten. De resultaten laten zien dat buurtbewoners in etnisch diverse buurten over het algemeen minder sociale steun en praktische steun van hun burens ontvangen. Dit komt doordat volgens de conflict theorie van Putnam (2007) en de bijbehorende sociale identiteitstheorie van Tajfel en Turner (1979), verschillende groepen elkaar als dreiging gaan zien. Hierdoor komen er minder makkelijk positieve interacties tot stand, die noodzakelijk zijn voor het in werking treden van de contacthypothese (Allport, 1954). Het uitblijven van positieve interacties zorgt ervoor dat er minder snel sterke banden in de buurt ontstaan, waardoor er minder snel steun wordt uitgewisseld.

Naast het hoofdverband is er onderzocht of het behoren tot een etnische minderheid invloed heeft op de ontvangen sociale steun en praktische steun van burens in etnisch diverse buurten. Het onderzoek laat zien dat de hypothese, die stelt dat het behoren tot een etnische minderheid het verwachte negatieve effect van wonen in een etnisch diverse buurt verzwakt, niet wordt ondersteund. Dat buurtbewoners in etnisch diverse buurten minder sociale steun ontvangen van burens, is niet minder het geval als de buurtbewoners zelf tot een etnische minderheid behoren. En voor het ontvangen van praktische steun is in dit onderzoek ook geen ondersteuning gevonden dat dit minder het geval is als buurtbewoners zelf tot een etnische minderheid behoren. De theorie (Bankston et al., 1997) die stelt dat etniciteit als sociaal kapitaal kan fungeren wordt niet ondersteund door de resultaten van dit onderzoek.

De resultaten van het onderzoek ondersteunen de veronderstelling dat etnisch diverse buurten extra aandacht verdienen met betrekking tot de transitie naar een participatiesamenleving. Doordat mensen in etnisch diverse buurten elkaar minder steunen, is het moeilijker om in deze buurten het wegvallen van de traditionele verzorgingsstaat op te vangen. Het is van belang ervoor te zorgen dat de voorwaarden die Allport (1954) noemt

voor positieve interacties, toch tot stand zullen komen in etnisch diverse buurten. Zodat de mate van ongelijkheid tussen etnisch diverse buurten en andere buurten beperkt blijft.

Beleidsmakers kunnen hier met name invloed op uitoefenen aan de hand van de voorwaarde van Allport (1954) die stelt dat autoriteiten groepen dienen te ondersteunen door middel van sancties en steun. Deze voorwaarde is met name geschikt, omdat beleidsmakers de bevoegdheid hebben om te sanctioneren en te ondersteunen. Een aanbeveling voor een mogelijke ondersteuning is op het gebied van onderwijs. Onderwijs blijkt namelijk een goede manier om sociale mobiliteit te bewerkstelligen (Bankston et al., 1997). Een hoger opleidingsniveau stelt mensen namelijk in staat te klimmen op de sociale ladder. Door extra te investeren in het onderwijs in etnisch diverse buurten, kunnen beleidsmakers de ongelijkheid tussen etnisch diverse buurten en andere buurten verminderen. Met behulp van ondersteuning op het gebied van onderwijs kan er door beleidsmakers een waardevolle bijdrage worden geleverd om buurtbewoners in etnisch diverse buurten te ondersteunen. Waardoor etnisch diverse buurten een grotere rol kunnen spelen in de transitie naar een participatiesamenleving.

De verdeeldheid in de literatuur omtrent sociaal kapitaal en sociale cohesie in buurten komt ook terug in de resultaten van dit onderzoek. Er is ondersteuning gevonden voor het bestaan van minder steun in etnisch diverse buurten. Maar er is nog ruimte voor onderzoek naar alternatieve verklaringen voor de rol van iemands etnische gemeenschap met betrekking tot sociale cohesie en sociaal kapitaal.

6 Discussie

Het onderzoek bevat een aantal tekortkomingen en bijzonderheden die in dit hoofdstuk worden behandeld. Uit de bivariate statistieken komt naar voren dat de samenhang tussen de afhankelijke variabelen sociale steun en praktische steun 0,640 is. Dit is een vrij sterke samenhang, maar niet zo sterk om te zeggen dat beide vormen van steun gelijk zijn elkaar. De keuze om beide vormen van steun afzonderlijk te onderzoeken lijkt daarom gerechtvaardigd. Desondanks kwam bij de hypothesetoetsing naar voren dat er geen verschil is in de resultaten van de beide vormen van steun. Dit wekt de suggestie dat de vormen van steun wellicht niet afzonderlijk van elkaar onderzocht dienden te worden. Aangezien de conclusies voor beide vormen van steun gelijk zijn aan elkaar.

Het aandeel van etnische minderheden in de buurten is beperkt in de dataset. Er zijn niet veel buurten in de data waarbij er daadwerkelijk een groot deel van de buurt bestaat uit etnische minderheden. Dit is kwalijk, omdat er naar aanleiding van dit onderzoek juist uitspraken moeten worden gedaan over etnisch diverse buurten. In plaats daarvan is het onderzoek beter te generaliseren naar buurten die voor een relatief klein deel bestaan uit etnische minderheden. Een groter aandeel van etnisch diverse buurten in de data had voor andere resultaten en conclusies kunnen zorgen. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat het geobserveerde hoofdeffect sterker was geweest of dat er wel sprake was geweest van een significant moderatie-effect. Hier kan alleen maar over worden gespeculeerd en daarom is het van belang een groter aandeel van etnische buurten in vervolgonderzoek te betrekken.

De constructvaliditeit komt enigszins in het geding, doordat de afhankelijke variabelen in het onderzoek zijn gebruikt als continue variabelen om een lineaire regressie mogelijk te maken. Na inspectie van de normale verdelingen van beide variabelen is besloten dat dit mogelijk was, maar dit heeft wel gevolgen ten opzichte van de nauwkeurigheid van de p-waarden van de effecten. Bij de meeste effecten is dit niet problematisch, aangezien er duidelijke significante effecten of verre van significante effecten naar voren komen. Maar bij het interactie-effect met sociale steun als afhankelijke variabele is de p-waarde 0,072 en kan

de onnauwkeurigheid grotere gevolgen hebben in de hypothesetoetsing en getrokken conclusies. Een verkeerde schatting kan betekenen dat etniciteit wel een moderator is in het verband tussen etnisch diverse buurten en sociale steun. Terwijl er nu is geconcludeerd dat dat niet het geval is.

Daarnaast zijn er problemen met de constructvaliditeit, doordat de meetinstrumenten van de variabelen *sociale steun*, *praktische steun*, *buurtervaring etniciteit* en *waarden* de respondenten vragen om een inschatting te maken. Bij het maken van deze inschattingen is het mogelijk dat de respondenten fouten maken, waardoor het de vraag is of de variabelen wel betrouwbaar en valide gemeten zijn. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat respondenten buurtbewoners vergeten bij het inschatten van het aantal buurtbewoners die hen sociaal of praktisch helpen. Een inschatting maken over het aandeel van etnische minderheden in de buurt kan ook lastig zijn en daardoor niet overeenkomen met het daadwerkelijke aandeel van etnische minderheden in de buurt.

Bij de regressieanalyses lijken tevens alle assumpties geschonden. De schending van de assumptie van onafhankelijke waarnemingen kan negatieve gevolgen hebben voor de generaliseerbaarheid van de steekproef. Daarnaast impliceert een schending van de assumptie van het lineaire verband dat de verklarende variabelen niet heel geschikt zijn om de beide vormen van steun te voorspellen. De schending van homoscedasticiteit kan resulteren in minder betrouwbare significantie van effecten. Hierdoor is het mogelijk dat er verkeerde conclusies zijn getrokken met betrekking tot de hypothesen. De laatste assumptie die lijkt te worden geschonden is de normaliteit van de residuen. Deze schending beïnvloedt ook de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de hypothesetoetsing. Waardoor wederom verkeerde conclusies kunnen zijn getrokken.

De gebruikte literatuur van de intergroup contact theorie van Allport (1954) en het onderzoek van Martinovic en collega's (2009) veronderstellen dat opleidingsniveau een positief verband heeft ten opzichte van integratie en contact met andere etnische groepen. Recent onderzoek stelt echter dat er sprake is van een 'integratie paradox' (Schaeffer & Kas,

2023). Dit houdt in dat een hoger opleidingsniveau bij migranten wel zorgt voor positievere houding tegenover andere groepen minderheden, maar niet voor een positievere houding tegenover mensen met een Nederlandse afkomst. Deze bevindingen zijn in strijd met de veronderstelling dat een hogere opleiding voor een betere integratie zorgt. Het is daarom een gemiste kans dat opleidingsniveau niet is onderzocht in dit onderzoek. Om deze 'integratie paradox' verder te onderzoeken is het interessant opleidingsniveau ook te betrekken in vervolgonderzoek. Een netwerkanalyse zou het meest geschikt zijn om de integratie en sociale netwerken en de rol van opleidingsniveau in kaart te brengen. In het onderzoek van Bankston et al. (1997) bleek het gebruik van een netwerkanalyse namelijk ook geschikt om de invloed van de etnische gemeenschap op academisch succes te onderzoeken.

De afwezigheid van een interactie-effect wekt nieuwsgierigheid naar alternatieve verklaringen. Het is mogelijk dat etniciteit enkel als sociaal kapitaal kan fungeren in specifieke culturen. Het profiteren van informatiekanalen, sociale normen, verplichtingen en verwachtingen die bijdragen aan sociaal kapitaal is misschien niet een algemeen gegeven voor alle etnische minderheden. In literatuur is terug te vinden dat migranten van specifieke Aziatische culturen zich snel aanpassen in hun vestigingsland, doordat leren en studeren thuis wordt gestimuleerd (Caplan et al., 1992). Academisch succes kan namelijk bijdragen aan de sociale mobiliteit en integratie van migranten (Bankston et al., 1997). Deze bevindingen laten zien dat etniciteit als sociaal kapitaal kan fungeren, maar het zijn wel specifieke culturen waar de sociale norm van academisch succes belangrijk is binnen de gemeenschap. In Nederland zijn de grootste groepen migranten afkomstig uit Turkije, Marokko, Suriname en de Antillen (Martinovic et al., 2009). Maar het is ook bekend dat er verschillen bestaan in het interetnisch contact tussen deze verschillende groepen en mensen met een Nederlandse afkomst (Martinovic et al., 2009). In vervolgonderzoek is het daarom interessant onderscheidt te maken tussen deze verschillende grootste groepen migranten in

Nederland. Zodat er naast interetnisch contact, er ook meer bekend wordt over de verschillen tussen deze groepen met betrekking tot sociaal kapitaal en steun in buurten.

Literatuurlijst

Allport, G. W. (1954). *The Nature of Prejudice*. <http://psycnet.apa.org/record/1954-07324-000>

Caplan, N., Choy, M. H., & Whitmore, J. K. (1992). Indochinese refugee families and academic achievement. *Scientific American*, 266(2), 36–42.

<https://doi.org/10.1038/scientificamerican0292-36>

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2020, 6 juli). *Verkenning Bevolking 2050: meer inwoners met een migratieachtergrond*.

[https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/28/verkenning-bevolking-2050-meer-inwoners-](https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/28/verkenning-bevolking-2050-meer-inwoners-met-een-)
[met-een-](https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/28/verkenning-bevolking-2050-meer-inwoners-met-een-)

[migratieachtergrond#:~:text=Zowel%20eerste%20als%20tweede%20generatie,miljoen%20over%20dertig%20jaar.](https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/28/verkenning-bevolking-2050-meer-inwoners-met-een-migratieachtergrond#:~:text=Zowel%20eerste%20als%20tweede%20generatie,miljoen%20over%20dertig%20jaar.)

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2022, 8 mei). *Hoe wonen mensen?*

<https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-bevolking-junior/hoe-wonen-mensen->

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2023, 3 januari). *Hoeveel inwoners hebben een*

herkomst buiten Nederland. <https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/dossier-asiel-migratie-en-integratie/hoeveel-inwoners-hebben-een-herkomst-buiten-nederland>

Coleman, J.S. (1988). Social Capital in the Creation of Human Capital, *American Sociological Review*, 94:S95-S120.

<https://www.journals.uchicago.edu/doi/epdf/10.1086/228943>

Coleman, J. S. (1994). *Foundations of social theory* (2nd ed.). Cambridge: Harvard University Press.

Bankston, C. L., Caldas, S. J., & Zhou, M. (1997). The Academic Achievement of Vietnamese American Students: Ethnicity as Social Capital. *Sociological Focus*,

30(1), 1–16. <https://doi.org/10.1080/00380237.1997.10570679>

Forward, C., Khan, H. T. A., Fox, P., & Usher, L. (2021). The health and wellbeing of older women living alone in the UK: Is living alone a risk factor for poorer health? *Ageing International*, 47(3), 392–414.

<https://doi.org/10.1007/s12126-021-09426>

House, J. S., Umberson, D., & Landis, K. R. (1988). Structures and processes of social support. *Annual Review of Sociology*, 14(1), 293–318.

<https://doi.org/10.1146/annurev.so.14.080188.001453>

Hurenkamp, M. (2020, 22 januari). *Participatiesamenleving: de opkomst en neergang van een begrip*. Sociale Vraagstukken.

<https://www.socialevraagstukken.nl/participatiesamenleving-de-opkomst-en-neergang-van-een-begrip>.

Lancee, B., & Dronkers, J. (2008). Ethnic diversity in neighborhoods and individual trust of immigrants and natives: A replication of Putnam (2007) in a West-European country. In international conference on theoretical perspectives on social cohesion and social capital, *Royal Flemish Academy of Belgium for Science and the Arts, Brussels* (pp. 77-103).

https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/40339858/Ethnic_diversity_in_neighborhoods_and_in20151124-6888-12utf10-libre.pdf?1448389349=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DEthnic_diversity_in_neighborhoods_and_in.pdf&Expires=1717537059&Signature=UmsYNE6iHqM0puScKPJqjY18DBm6IA36rudkRG7gVMGv90A0zBXOpzsfq-gFdrdoB0ER-fcoMHTMPJC8Oei8bwt8Z2geHrIGn1swUdyY~ljnt01IB7cs2IM8Gc4WANixZ84HFB7TWCIF4qWogCfhxTCkv-ikvLDi5r4voPEVE5ZFOfG8dbADUK6PaS2J~6ik8AHDxRU1Vcmm6NpRIsRCPs2145RQiPNNmTy~le37dxz8kZmqhsoKFi1QYUSMnP1JlpshKV68rfvqF79uqQrYqFYWTQJ1mhEWOZfWRrsCOcModUoZjulPzQjH9JzbZ50iAE-IHaq21S2llwX8TL0Xg_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA

Lancee, B., & Dronkers, J. (2011). Ethnic, Religious and Economic Diversity in Dutch Neighbourhoods: Explaining Quality of Contact with Neighbours, Trust in the Neighbourhood and Inter-Ethnic Trust. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 37(4), 597–618. <https://doi.org/10.1080/1369183x.2011.545277>

- LISS Panel (2024). Centerdata, Tilburg University. <https://www.lissdata.nl/>
- Maleku, A., Kim, Y. K., & Lee, G. (2019). Social cohesion and immigrant health: does language-efficacy matter? *International Journal of Migration, Health and Social Care*, 15(1), 17–30. <https://doi.org/10.1108/ijmhsc-02-2018-0007>
- Martinovic, B., Van Tubergen, F., & Maas, I. (2009). Dynamics of Interethnic Contact: A Panel Study of Immigrants in the Netherlands, *European Sociological Review*, Volume 25, Issue 3, June 2009, Pages 303–318, <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1093/esr/jcn049>
- Mohnen, S. M., Groenewegen, P. P., Völker, B., & Flap, H. (2011). Neighborhood social capital and individual health. *Social Science & Medicine*, 72(5), 660–667. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2010.12.004>
- Permentier, M., Kullberg, J., & Van Noije, L. (2013). *Werk aan de wijk*. https://repository.scp.nl/bitstream/handle/publications/625/Werk%20aan%20de%20wijk_web.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Putnam, R. D. (1995). Bowling Alone: America's declining social capital. *Journal Of Democracy*, 6(1), 65–78. <https://doi.org/10.1353/jod.1995.0002>
- Putnam, R.D. (2007) 'E Pluribus Unum: diversity and community in the twenty-first century. The 2006 Johan Skytte prize lecture', *Scandinavian Political Studies*, 30(2): 137-74. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9477.2007.00176.x>
- Schaeffer, M., & Kas, J. (2023). The integration paradox: A review and meta-analysis of the complex relationship between integration and reports of discrimination. *International Migration Review*, 1–26. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1177/01979183231170809>
- Schellenberg, G., Lu, C., Schimmele, C. M., & Hou, F. (2017). The correlates of Self-Assessed Community Belonging in Canada: social capital, neighbourhood characteristics, and rootedness. *Social Indicators Research*, 140(2), 597–618. <https://doi.org/10.1007/s11205-017-1783-1>
- Senn, T. E., Walsh, J. L., & Carey, M. P. (2014). The Mediating Roles of Perceived Stress and Health Behaviors in the Relation Between Objective, Subjective, and

- Neighborhood Socioeconomic Status and Perceived Health. *Annals Of Behavioral Medicine*, 48(2), 215–224. <https://doi.org/10.1007/s12160-014-9591-1>
- Smith, K. J., & Chapot, V. (2018). Typologies of loneliness, living alone and social isolation, and their associations with physical and mental health. *Ageing & Society*, 39(8), 1709–1730. <https://doi.org/10.1017/s0144686x18000132>
- Snowden, A. J., & Freiburger, T. L. (2015). Alcohol outlets, social disorganization, and robberies: Accounting for neighborhood characteristics and alcohol outlet types. *Social Science Research*, 51, 145–162. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1016/j.ssresearch.2015.01.011>
- Tajfel, H., & Turner, J. C. (1979). An integrative theory of intergroup conflict. In W. G. Austin & S. Worchel (Eds.), *The social psychology of intergroup relations* (pp. 33–47). Monterey, CA: Brooks-Cole.
- Van Beuningen, J., Schmeets, J., Arts, K., & Riele, S. T. (2013). Samenhang tussen etnische diversiteit en criminaliteit: de rol van sociaal kapitaal (Vol. 23, pp. 1–20). *Centraal Bureau voor de Statistiek*. <file:///C:/Users/Eigenaar/Downloads/2013-10-03-b15-art.pdf>
- Van Ham, M., Boschman, S., & Vogel, M. (2018). Incorporating Neighborhood Choice in a Model of Neighborhood Effects on Income. *Demography*, 55(3), 1069–1090. <https://doi.org/10.1007/s13524-018-0672-9>
- Zhou, M., & Bankston, C. L. (1994). Social capital and the adaptation of the second generation: the case of Vietnamese youth in New Orleans. *International Migration Review*, 28(4), 821–845. <https://doi.org/10.1177/019791839402800409>

Bijlage 1

1 Filter missende waarden

Er is een filter gemaakt om de missende waarden uit de analyse te halen. Na het activeren van het filter worden alle missende waarden verwijderd.

Syntax: *Filter voor verwijderen van missende waarden.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) TOLERANCE(.0001)

/NOORIGIN

/DEPENDENT socialesteun

/METHOD=ENTER woonvorm woonduur waarden buurtervaringetniciteit herkomstgroep

/SAVE RESID.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) TOLERANCE(.0001)

/NOORIGIN

/DEPENDENT praktischesteun

/METHOD=ENTER woonvorm woonduur waarden buurtervaringetniciteit herkomstgroep

/SAVE RESID.

RECODE RES_1 (MISSING=0) (ELSE=1) INTO ResidualsSocialeSteun.

EXECUTE.

RECODE RES_2 (MISSING=0) (ELSE=1) INTO ResidualsPraktischeSteun.

EXECUTE.

USE ALL.

COMPUTE filter_\$(ResidualsSocialeSteun).

VARIABLE LABELS filter_\$(ResidualsSocialeSteun = 1 (FILTER)).

VALUE LABELS filter_\$(0 'Not Selected' 1 'Selected').

FORMATS filter_\$(f1.0).

FILTER BY filter_\$(.

EXECUTE.

USE ALL.

COMPUTE filter_\$(ResidualsPraktischeSteun = 1).

VARIABLE LABELS filter_\$(ResidualsPraktischeSteun = 1 (FILTER)).

VALUE LABELS filter_\$(0 'Not Selected' 1 'Selected').

FORMATS filter_\$(f1.0).

FILTER BY filter_\$(.

EXECUTE.

1 Variabelen uit het kernmodel

1.1 Buurtervaring in een buurt met veel etnische minderheden

Uiteindelijke Variabele

De variabele buurtervaring in een buurt met veel etnische minderheden is een onafhankelijke variabele in dit onderzoek. De variabele is gemeten met behulp van de vraag sr20a019. Deze vraag luidde als volgt: Wat schat u, hoeveel procent van de bewoners van uw buurt is van buitenlandse komaf?. De antwoordmogelijkheden op deze vraag bestonden uit de volgende categorieën: 0= 0%, 1= 10%, 2= 20%, 3= 30%, 4= 40%,

5= 50%, 6= 60%, 7= 70%, 8= 80%, 9= 90% en 10= 100%. De variabele heeft een gemiddelde van 2.17 en een standaarddeviatie van 1.872.

Statistics			What do you estimate, what percentage of the residents of your neighborhood are				
What do you estimate, what percenta			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent	
N	Valid	2571	Valid	0%	304	11,8	11,8
	Missing	0		10%	945	36,8	48,6
Mean		2,17		20%	464	18,0	66,6
Median		2,00		30%	382	14,9	81,5
Std. Deviation		1,872		40%	179	7,0	88,4
Minimum		0		50%	112	4,4	92,8
Maximum		10		60%	74	2,9	95,7
Percentiles	25	1,00		70%	58	2,3	97,9
	50	2,00		80%	35	1,4	99,3
	75	3,00		90%	15	,6	99,9
				100%	3	,1	100,0
			Total		2571	100,0	100,0

Syntax: *Frequentieverdeling buurtervaring etniciteit.

FREQUENCIES VARIABLES=buurtervaringeticiteit

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

1.2 Sociale steun

Uiteindelijke variabele

De variabele sociale steun is één van de twee afhankelijke variabelen in dit onderzoek. De variabele is gemeten met behulp van vraag sr20a029. Deze vraag luidde als volgt: 'Met hoeveel buurtbewoners bespreekt u wel eens iets persoonlijks (bijvoorbeeld uw gezondheid, familie of werk)?'. De antwoordmogelijkheden op deze vraag waren: 1= 0, 2= 1-2, 3= 3-4, 4= 5-6 en 5= 6 of meer. Het gemiddelde van de variabele is 2.65 en de standaarddeviatie is 1.229.

Statistics

With how many local residents do you

N	Valid	2571
	Missing	0
Mean		2,65
Median		2,00
Std. Deviation		1,229
Minimum		1
Maximum		5
Percentiles	25	2,00
	50	2,00
	75	3,00

With how many local residents do you ever discuss something personal?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	456	17,7	17,7	17,7
	1-2	869	33,8	33,8	51,5
	3-4	656	25,5	25,5	77,1
	5-6	288	11,2	11,2	88,3
	6 or more	302	11,7	11,7	100,0
	Total		2571	100,0	100,0

Syntax: *Frequentieverdeling sociale steun.

FREQUENCIES VARIABLES=socialesteun

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

1.3 Praktische steun

Uiteindelijke variabele

De variabele praktische steun is de tweede afhankelijke variabele in het onderzoek. De variabele is gemeten met behulp van vraag sr20a030. Deze vraag luidde als volgt:

'Hoeveel buurtbewoners zou u kunnen vragen voor hulp met kleine dingen (bijvoorbeeld de planten water geven) of om iets te lenen (bijvoorbeeld gereedschap)?'. Op deze vraag was het mogelijk te kiezen uit de volgende antwoordmogelijkheden: 1= 0, 2= 1-2, 3= 3-4, 4= 5-6 en 5= 6 of meer. Het gemiddelde van de variabele is 3.09 en de standaarddeviatie is 1.233.

Statistics

How many local residents could you :

N	Valid	2571
	Missing	0
Mean		3,09
Median		3,00
Std. Deviation		1,233
Minimum		1
Maximum		5
Percentiles	25	2,00
	50	3,00
	75	4,00

How many local residents could you ask for help with small things or to borrow s

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	197	7,7	7,7	7,7
	1-2	741	28,8	28,8	36,5
	3-4	764	29,7	29,7	66,2
	5-6	359	14,0	14,0	80,2
	6 or more	510	19,8	19,8	100,0
	Total	2571	100,0	100,0	

Syntax: *Frequentieverdeling praktische steun.

FREQUENCIES VARIABLES=praktischesteun

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

1.4 Etnische afkomst

Oorspronkelijke variabele

De variabele herkomstgroep is een onafhankelijke variabele in het onderzoek. De variabele is gemeten met behulp van de achtergrondvariabele herkomstgroep. Er kon bij deze variabele gekozen worden uit een aantal categorieën. Deze categorieën zijn in de vragenlijst opgenomen en luiden als volgt: 0= Autochtone herkomst, 101= Eerste generatie van niet-Nederlandse, westerse afkomst, 102= Eerste generatie van niet-Nederlandse, niet- westerse afkomst, 201= Tweede generatie van niet-Nederlandse, westerse afkomst, 202= Tweede generatie van niet-Nederlandse, niet-westerse afkomst en 999= Herkomst onbekend of deel gegevens onbekend (missing values). Het gemiddelde op deze variabele is 25.37 en de standaarddeviatie is 60.114.

Statistics			Origin					
Origin								
N	Valid	2571						
	Missing	0						
Mean		25,37	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent		
Median		,00	Valid	Dutch background	2140	83,2	83,2	83,2
Std. Deviation		60,114		First generation foreign, Western background	103	4,0	4,0	87,2
Minimum		0		First generation foreign, non-western background	113	4,4	4,4	91,6
Maximum		202		Second generation foreign, Western background	143	5,6	5,6	97,2
Percentiles	25	,00		Second generation foreign, non-western background	72	2,8	2,8	100,0
	50	,00		Total	2571	100,0	100,0	
	75	,00						

Syntax: *Frequentieverdeling herkomstgroep.

FREQUENCIES VARIABLES=herkomstgroep

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Bewerkingen variabele

Voor deze variabele is gekozen om de variabele te hercoderen naar een dummyvariabele.

Voor dit onderzoek is gekozen om enkel mensen met een autochtone herkomst te vergelijken met mensen met een niet-autochtone herkomst.

Syntax: *hercoderen variabele herkomstgroep.

RECODE herkomstgroep (0=0) (ELSE=1) INTO EtnischeAfkomst.

EXECUTE.

Uiteindelijke variabele

Na het bewerken van de variabele herkomstgroep is er een nieuwe variabele gemaakt genaamd EtnischeAfkomst. Deze variabele heeft twee mogelijke categorieën: 0= autochtone herkomst en 1= niet-autochtone herkomst. De variabele heeft een gemiddelde van 0.168 en een standaarddeviatie van 0.374.

Statistics			EtnischeAfkomst				
N	Valid	2571					
	Missing	0					
Mean		,1676					
Median		,0000					
Std. Deviation		,37362					
Minimum		,00					
Maximum		1,00					
Percentiles	25	,0000					
	50	,0000					
	75	,0000					

EtnischeAfkomst					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	2140	83,2	83,2	83,2
	1,00	431	16,8	16,8	100,0
Total		2571	100,0	100,0	

Syntax: *Frequentieverdeling Etnische afkomst.

```

FREQUENCIES VARIABLES=EtnischeAfkomst
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN
/ORDER=ANALYSIS.

```

2 Controlevariabelen

2.1 Waarden

Uiteindelijke variabele

De variabele waarden is de eerste controlevariabele in het onderzoek. De variabele is gemeten met behulp van vraag sr20a010. De vraag luidde als volgt: 'In hoeverre bent u het oneens of eens met de volgende uitspraak, mensen in deze buurt delen dezelfde waarden?'. De antwoordmogelijkheden op deze vraag waren: 1= helemaal oneens, 2= oneens, 3= niet eens, niet oneens, 4= eens en 5= helemaal eens. Het gemiddelde op de variabele is 3.37 en de standaarddeviatie is 0.960.

Statistics

People in this neighbourhood share 1

N	Valid	2571
	Missing	0
Mean		3,37
Median		3,00
Std. Deviation		,960
Minimum		1
Maximum		5
Percentiles	25	3,00
	50	3,00
	75	4,00

People in this neighbourhood share the same values.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 completely disagree	112	4,4	4,4	4,4
	2	295	11,5	11,5	15,8
	3	957	37,2	37,2	53,1
	4	953	37,1	37,1	90,1
	5 completely agree	254	9,9	9,9	100,0
	Total		2571	100,0	100,0

Syntax: *Frequentieverdeling waarden.

FREQUENCIES VARIABLES=waarden

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN

/ORDER=ANALYSIS.

2.2 Woonvorm

Oorspronkelijke variabele

De variabele woonvorm is de tweede controlevariabele in dit onderzoek. De variabele is gemeten met behulp van de achtergrondvariabele woonvorm huishouden. De antwoordmogelijkheden bij deze variabele waren: 1= alleenstaande, 2= (on)gehuwd samenwonend, zonder kind(eren), 3= (on)gehuwd samenwonend, met kinderen, 4= alleenstaande, met kind(eren) en 5= anders. Het gemiddelde van deze variabele is 2,26 en de standaarddeviatie is 0,969.

Statistics

Domestic situation

N	Valid	2571
	Missing	0
Mean		2,26
Median		2,00
Std. Deviation		,969
Minimum		1
Maximum		5
Percentiles	25	2,00
	50	2,00
	75	3,00

		Domestic situation			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Single	574	22,3	22,3	22,3
	(Un)married co-habitation, without child(ren)	1065	41,4	41,4	63,7
	(Un)married co-habitation, with child(ren)	725	28,2	28,2	91,9
	Single, with child(ren)	116	4,5	4,5	96,5
	Other	91	3,5	3,5	100,0
	Total		2571	100,0	100,0

Syntax: *Frequentieverdeling woonvorm.

```
FREQUENCIES VARIABLES=woonvorm
```

```
/NTILES=4
```

```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN
```

Bewerkingen variabele

Voor de variabele woonvorm is ervoor gekozen de variabele te hercoderen naar vier verschillende dummyvariabelen, waarbij alleenstaande buurtbewoners steeds als de referentiegroep fungeert. Op deze manier kan het effect van alleen wonen beter onderzocht worden.

Syntax: *Hercoderen woonvorm naar dummy variabelen.

```
RECODE woonvorm (2=1) (ELSE=0) INTO SamenZonderKind.
```

```
EXECUTE.
```

```
RECODE woonvorm (3=1) (ELSE=0) INTO SamenMetKind.
```

```
EXECUTE.
```

```
RECODE woonvorm (4=1) (ELSE=0) INTO SingleMetKind.
```

```
EXECUTE.
```

```
RECODE woonvorm (5=1) (ELSE=0) INTO AndereWoonvorm.
```


EXECUTE.

Uiteindelijke variabele

Na het hercoderen van de categorische variabele woonvorm zijn er nu vier verschillende dummyvariabelen: Single, SamenwonendzonderKinderen, SamenwonendmetKinderen en SinglemetKinderen. Deze variabelen zijn dummyvariabelen waarbij de score 1 gelijk staat aan de woonvorm van de variabele en de score 0 gelijk staat aan: anders.

Statistics

		SamenZonderKind	SamenMetKind	SingleMetKind	AndereWoonvorm
N	Valid	2571	2571	2571	2571
	Missing	0	0	0	0
Mean		,4142	,2820	,0451	,0354
Median		,0000	,0000	,0000	,0000
Std. Deviation		,49269	,45006	,20760	,18481
Minimum		,00	,00	,00	,00
Maximum		1,00	1,00	1,00	1,00
Percentiles	25	,0000	,0000	,0000	,0000
	50	,0000	,0000	,0000	,0000
	75	1,0000	1,0000	,0000	,0000

SamenZonderKind

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	1506	58,6	58,6	58,6
	1,00	1065	41,4	41,4	100,0
Total		2571	100,0	100,0	

SamenMetKind

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	1846	71,8	71,8	71,8
	1,00	725	28,2	28,2	100,0
Total		2571	100,0	100,0	

SingleMetKind

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	2455	95,5	95,5	95,5
	1,00	116	4,5	4,5	100,0
Total		2571	100,0	100,0	

AndereWoonvorm					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	2480	96,5	96,5	96,5
	1,00	91	3,5	3,5	100,0
Total		2571	100,0	100,0	

Syntax: *Frequentietabel hergecodeerde dummyvariabelen woonvorm met alleenstaande als referentiegroep.

FREQUENCIES VARIABLES=Single SamenwonendzonderKinderen
 SamenwonendmetKinderen SinglemetKinderen
 /NTILES=4
 /STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN
 /ORDER=ANALYSIS.

2.3 Woonduur

Oorspronkelijke variabele					
De variabele woonduur is de laatste controlevariabele in het onderzoek. De variabele is gemeten met behulp van vraag sr20a001. De vraag luidde als volgt: 'Hoe lang woont u al in deze buurt?'. De antwoordmogelijkheden op deze vraag waren: 1= tot 1 jaar, 2= 1 tot 2 jaar, 3= 2 tot 5 jaar, 4= 5 tot 10 jaar, 5= 10 tot 20 jaar en 6= 20 jaar of meer. Het gemiddelde van de variabele is 4,73 en de standaarddeviatie is 1,476.					
Statistics					
How long have you been living in this					
N	Valid	2571			
	Missing	0			
Mean		4,73			
Median		5,00			
Std. Deviation		1,476			
Minimum		1			
Maximum		6			
Percentiles	25	4,00			
	50	5,00			
	75	6,00			
How long have you been living in this neighbourhood?					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	up to 1 year	139	5,4	5,4	5,4
	1 to 2 years	110	4,3	4,3	9,7
	2 to 5 years	298	11,6	11,6	21,3
	5 to 10 years	299	11,6	11,6	32,9
	10 to 20 years	642	25,0	25,0	57,9
	20 years or longer	1083	42,1	42,1	100,0
Total		2571	100,0	100,0	

Syntax: *Frequentieverdeling woonduur.

FREQUENCIES VARIABLES=woonduur

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Bewerkingen variabele

Voor de controlevariabele woonduur is ervoor gekozen de variabele te hercoderen naar een continue variabele. Vanwege het feit dat de stappen tussen de verschillende categorieën van de categorische variabele woonduur niet even groot zijn.

Syntax: *Hercoderen woonduur naar continue variabele.

RECODE woonduur (1=0.5) (2=1.5) (3=3.5) (4=7.5) (5=15) (6=30) INTO

Woonduur_continu.

EXECUTE.

Uiteindelijke variabele

Na het hercoderen van de categorische variabele woonduur in de continue variabele woonduur_continu, bevat de variabele de categorieën 0.5 jaar, 1.5 jaar, 3.5 jaar, 7.5 jaar, 15 jaar en 30 jaar. Het gemiddelde van de variabele is 17.75 en de standaarddeviatie is 11.33.

Statistics

Woonduur_continu

N	Valid	2571
	Missing	0
Mean		17,7518
Median		15,0000
Std. Deviation		11,32655
Minimum		,50
Maximum		30,00
Percentiles	25	7,5000
	50	15,0000
	75	30,0000

Woonduur_continu

Valid		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	,50	139	5,4	5,4	5,4
	1,50	110	4,3	4,3	9,7
	3,50	298	11,6	11,6	21,3
	7,50	299	11,6	11,6	32,9
	15,00	642	25,0	25,0	57,9
	30,00	1083	42,1	42,1	100,0
	Total	2571	100,0	100,0	

Syntax: *Frequentietabel hergecodeerde variabele woonduur_continu.

```
FREQUENCIES VARIABLES=Woonduur_continu
```

```
/NTILES=4
```

```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

Beschrijving univariate statistieken

In tabel 1 staan de univariate statistieken van alle variabelen weergegeven. De tabel laat zien dat de afhankelijke variabele sociale steun een gemiddelde heeft van 2.65 (SD=1.23). De schaal van deze variabele loopt van 1 tot en met 5. Gemiddeld gezien hebben de respondenten tussen de 2 en 4 mensen in hun buurt wonen waar ze persoonlijke dingen mee bespreken.

De variabele praktische steun heeft een gemiddelde van 3.09 (SD=1.23). De schaal van deze variabele loopt van 1 tot en met 5. De respondenten hebben gemiddeld tussen de 3 en 4 mensen in hun buurt wonen die ze kunnen vragen om te helpen met kleine dingen. De gemiddelden van sociale steun en praktische steun zijn vergelijkbaar en de standaarddeviaties zijn zelfs identiek.

Buurtervaring etniciteit is de onafhankelijke variabele in het onderzoek en heeft een gemiddelde van 2.17 (SD=1.87). Gemiddeld gezien schatten de respondenten dat het aandeel van buurtbewoners van buitenlandse komaf rond de 20% ligt. Dit is een erg laag gemiddelde aangezien de schaal van de variabele van 1 tot en met 10 loopt.

De moderator etnische afkomst laat zien dat respondenten vaker een Nederlandse afkomst hebben dan een niet-Nederlandse afkomst. Het percentage respondenten met een Nederlandse afkomst ligt op 83.2% en het percentage respondenten met een niet-Nederlandse afkomst ligt op 16.8%.

De controlevariabele waarden heeft een gemiddelde van 3.37 (SD=0.96). De variabele heeft een schaal die loopt van 1 tot en met 5. Gemiddeld gezien zijn de

respondenten het niet eens en niet oneens met de uitspraak: 'mensen in deze buurt delen dezelfde waarden'. Het gemiddelde van de variabele waarden laat zien de respondenten geen uitgesproken mening hebben over de gedeelde waarden in de buurt.

Het gemiddelde op de controlevariabele woonvorm is 2.26 (SD=0.97). De schaal van de variabele loopt van 1 tot en met 5. De respondenten wonen gemiddeld gezien samen en zonder kinderen. De woonvorm samenwonend zonder kinderen is daarnaast ook de modus van de variabele. 41.4% van de respondenten geeft namelijk aan samen te wonen en geen kinderen te hebben. 22.3% van de respondenten geeft aan single te zijn en geen kinderen te hebben. 28.2% van de respondenten woont samen en heeft ook minstens één kind. Daarnaast geeft 4.5% van de respondenten aan single te zijn en ook minstens één kind te hebben. De overige respondenten bestaande uit 3.5% heeft aangegeven een andere woonvorm te hebben.

De variabele woonduur is tevens een controlevariabele en heeft een gemiddelde van 17.75 (SD=11.33). De schaal van de variabele loopt van 0.5 tot en met 30. De respondenten wonen gemiddeld ongeveer 17 jaar en 9 maanden in hun buurt. De variabele heeft een relatief grote standaarddeviatie, wat laat zien dat de variabele een grote spreiding heeft.

3 Centreren

Oorspronkelijke variabele

De variabelen buurtervaring etniciteit en afkomst worden in de regressieanalyse meegenomen als interactie. Om multicollineariteit te verminderen zal de variabele buurtervaring etniciteit gecentreerd moeten worden. Centreren kan worden gedaan door het gemiddelde van de variabele af te trekken.

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
What do you estimate, what percentage of the residents of your neighborhood are	2571	0	10	2,17	1,872
Valid N (listwise)	2571				

Syntax: *Gemiddelde interactie variabele buurtervaring etniciteit.

DESCRIPTIVES VARIABLES=buurtervaringetniciteit

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Bewerkingen variabele

Na het bepalen van het gemiddelde kan de variabelen worden gecentreerd. Het gemiddelde van de variabele is 2.17, dus zal de nieuwe variabele 2.17 in mindering krijgen.

Syntax: *Centreren interactie variabelen.

COMPUTE buurtervaringetniciteit_c=buurtervaringetniciteit - 2.17.

EXECUTE.

Uiteindelijke variabele

Na het hercoderen is er een nieuwe variabele genaamd buurtervaringetniciteit_c.

Statistics			buurtervaringetniciteit_c			
buurtervaringetniciteit_c			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
N	Valid	2571				
	Missing	0				
Mean		,0043				
Median		-,1700				
Std. Deviation		1,87238				
Minimum		-2,17				
Maximum		7,83				
Percentiles	25	-1,1700				
	50	-,1700				
	75	,8300				
			Valid			
			-2,17	304	11,8	11,8
			-1,17	945	36,8	48,6
			-,17	464	18,0	66,6
			,83	382	14,9	81,5
			1,83	179	7,0	88,4
			2,83	112	4,4	92,8
			3,83	74	2,9	95,7
			4,83	58	2,3	97,9
			5,83	35	1,4	99,3
			6,83	15	,6	99,9
			7,83	3	,1	100,0
			Total	2571	100,0	100,0

Syntax: *Frequentietabel gecentreerde variabele buurtervaring etniciteit.

FREQUENCIES VARIABLES=buurtervaringetniciteit_c

/NTILES=4

```

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN
/ORDER=ANALYSIS.

```

Bijlage 2

Bijlage 2 bestaat uit de syntax en output van de bivariate en multivariate analyses.

1. Bivariate analyses

Samenhang tussen woonvorm en etnische afkomst

Voor de samenhang tussen de nominale variabelen woonvorm en etnische afkomst is gebruik gemaakt van een kruistabel en een Cramer's V toets. De score uit de Cramer's V is 0.136 met een p-waarde van <0.001.

Domestic situation * EtnischeAfkomst Crosstabulation

Count		EtnischeAfkomst		Total
		Nederlandse afkomst	Niet-Nederlandse afkomst	
Domestic situation	Single	456	118	574
	(Un)married co-habitation, without child(ren)	943	122	1065
	(Un)married co-habitation, with child(ren)	586	139	725
	Single, with child(ren)	80	36	116
	Other	75	16	91
Total		2140	431	2571

Symmetric Measures

		Value	Approximate Significance
Nominal by Nominal	Phi	,136	<,001
	Cramer's V	,136	<,001
N of Valid Cases		2571	

Syntax: *Samenhang tussen woonvorm en etnische afkomst.

CROSSTABS

```

/TABLES=woonvorm BY EtnischeAfkomst

```

/FORMAT=AVALUE TABLES

/STATISTICS=PHI

/CELLS=COUNT

/COUNT ROUND CELL.

Samenhang tussen woonvorm en woonduur

Voor de samenhang tussen de nominale variabele woonvorm en de continue variabele woonduur is gebruik gemaakt van ANOVA. De score op de ANOVA is 0.033.

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Domestic situation * Woonduur_continu	Between Groups (Combined)	2,580	5	,516	,549	,739
	Within Groups	2412,039	2565	,940		
	Total	2414,619	2570			

Measures of Association

	Eta	Eta Squared
Domestic situation * Woonduur_continu	,033	,001

Syntax: *Samenhang tussen woonvorm en woonduur.

MEANS TABLES=woonvorm BY Woonduur_continu

/CELLS=MEAN COUNT STDDEV

/STATISTICS ANOVA.

Samenhang tussen woonvorm en waarden

Voor de samenhang tussen de nominale variabele woonvorm en de continue variabele waarden is gebruik gemaakt van een ANOVA toets. De score op de ANOVA is 0.060.

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Domestic situation * People in this neighbourhood share the same values.	Between Groups (Combined)	8,585	4	2,146	2,289	,058
	Within Groups	2406,034	2566	,938		
	Total	2414,619	2570			

Measures of Association

	Eta	Eta Squared
Domestic situation * People in this neighbourhood share the same values.	,060	,004

Syntax: *Samenhang tussen woonvorm en waarden.

MEANS TABLES=woonvorm BY waarden

/CELLS=MEAN COUNT STDDEV

/STATISTICS ANOVA.

Samenhang tussen woonvorm en buurtervaring etniciteit

Voor de samenhang tussen de nominale variabele woonvorm en de continue variabele buurtervaring etniciteit is gebruik gemaakt van een ANOVA toets. De score op de ANOVA is 0.058.

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Domestic situation * What do you estimate, what percentage of the residents of your neighborhood are	Between Groups (Combined)	8,190	10	,819	,871	,560
	Within Groups	2406,429	2560	,940		
	Total	2414,619	2570			

Measures of Association

	Eta	Eta Squared
Domestic situation * What do you estimate, what percentage of the residents of your neighborhood are	,058	,003

Syntax: *Samenhang tussen woonvorm en buurtervaring etniciteit.

MEANS TABLES=woonvorm BY buurtervaringetniciteit

/CELLS=MEAN COUNT STDDEV

/STATISTICS ANOVA.

Samenhang tussen woonvorm en sociale steun

Voor de samenhang tussen de nominale variabele woonvorm en de continue variabele sociale steun is gebruik gemaakt van een ANOVA toets. De score op de ANOVA is 0.073.

ANOVA Table						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Domestic situation * With how many local residents do you ever discuss something personal?	Between Groups (Combined)	12,896	4	3,224	3,445	,008
	Within Groups	2401,723	2566	,936		
	Total	2414,619	2570			

Measures of Association		
	Eta	Eta Squared
Domestic situation * With how many local residents do you ever discuss something personal?	,073	,005

Syntax: *Samenhang tussen woonvorm en sociale steun.

MEANS TABLES=woonvorm BY socialesteun

/CELLS=MEAN COUNT STDDEV

/STATISTICS ANOVA.

ANOVA Table						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Domestic situation * How many local residents could you ask for help with small things or to borrow s	Between Groups (Combined)	14,325	4	3,581	3,829	,004
	Within Groups	2400,294	2566	,935		
	Total	2414,619	2570			

Measures of Association		
	Eta	Eta Squared
Domestic situation * How many local residents could you ask for help with small things or to borrow s	,077	,006

Syntax: *Samenhang tussen woonvorm en praktische steun.

MEANS TABLES=woonvorm BY praktischesteun

/CELLS=MEAN COUNT STDDEV

/STATISTICS ANOVA.

Samenhang tussen etnische afkomst en de continue variabelen: woonduur, waarden, buurtervaring etniciteit, sociale steun en praktische steun

Voor het berekenen van de samenhang tussen de dummyvariabele etnische afkomst en de continue variabelen is gebruik gemaakt van correlatie en met behulp van T-toetsen.

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Significance	
				One-Sided p	Two-Sided p
Pair 1	EtnischeAfkomst & Woonduur_continu	2571	-,110	<,001	<,001
Pair 2	EtnischeAfkomst & People in this neighbourhood share the same values.	2571	-,087	<,001	<,001
Pair 3	EtnischeAfkomst & What do you estimate, what percentage of the residents of your neighborhood are	2571	,242	<,001	<,001
Pair 4	EtnischeAfkomst & With how many local residents do you ever discuss something personal?	2571	-,081	<,001	<,001
Pair 5	EtnischeAfkomst & How many local residents could you ask for help with small things or to borrow s	2571	-,166	<,001	<,001

Paired Samples Test

		Paired Differences						t	df	Significance	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		One-Sided p			Two-Sided p	
					Lower	Upper					
Pair 1	EtnischeAfkomst - Woonduur_continu	-17,58421	11,37357	,22431	-18,02405	-17,14436	-78,393	2570	<,001	<,001	
Pair 2	EtnischeAfkomst - People in this neighbourhood share the same values.	-3,19876	1,05959	,02090	-3,23973	-3,15778	-153,071	2570	<,001	<,001	
Pair 3	EtnischeAfkomst - What do you estimate, what percentage of the residents of your neighborhood are	-2,00661	1,81829	,03586	-2,07693	-1,93629	-55,957	2570	<,001	<,001	
Pair 4	EtnischeAfkomst - With how many local residents do you ever discuss something personal?	-2,48658	1,31325	,02590	-2,53737	-2,43579	-96,008	2570	<,001	<,001	
Pair 5	EtnischeAfkomst - How many local residents could you ask for help with small things or to borrow s	-2,92727	1,34590	,02654	-2,97931	-2,87522	-110,281	2570	<,001	<,001	

Syntax: *Samenhang tussen etnische afkomst en de continue variabelen.

T-TEST PAIRS=EtnischeAfkomst EtnischeAfkomst EtnischeAfkomst EtnischeAfkomst
EtnischeAfkomst WITH

Woonduur_continu waarden buurtervaringetniciteit socialesteun praktischesteun
(PAIRED)

```
/ES DISPLAY(TRUE) STANDARDIZER(SD)
```

```
/CRITERIA=CI(.9500)
```

```
/MISSING=ANALYSIS.
```

**Samenhang tussen de continue variabelen: woonduur, waarden, buurtervaring
etniciteit, sociale steun en praktische steun.**

Voor de samenhang tussen de continue variabelen is gebruik gemaakt van de Pearson
correlation.

Correlations

		Woonduur_con tinu	People in this neighbourhood share the same values.	What do you estimate, what percentage of the residents of your neighborhood are	With how many local residents do you ever discuss something personal?	How many local residents could you ask for help with small things or to borrow s
Woonduur_continu	Pearson Correlation	1	,059**	-,147**	,197**	,158**
	Sig. (2-tailed)		,003	<,001	<,001	<,001
	N	2571	2571	2571	2571	2571
People in this neighbourhood share the same values.	Pearson Correlation	,059**	1	-,280**	,302**	,311**
	Sig. (2-tailed)	,003		<,001	<,001	<,001
	N	2571	2571	2571	2571	2571
What do you estimate, what percentage of the residents of your neighborhood are	Pearson Correlation	-,147**	-,280**	1	-,200**	-,242**
	Sig. (2-tailed)	<,001	<,001		<,001	<,001
	N	2571	2571	2571	2571	2571
With how many local residents do you ever discuss something personal?	Pearson Correlation	,197**	,302**	-,200**	1	,640**
	Sig. (2-tailed)	<,001	<,001	<,001		<,001
	N	2571	2571	2571	2571	2571
How many local residents could you ask for help with small things or to borrow s	Pearson Correlation	,158**	,311**	-,242**	,640**	1
	Sig. (2-tailed)	<,001	<,001	<,001	<,001	
	N	2571	2571	2571	2571	2571

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Syntax: *Samenhang tussen alle continue variabelen.

CORRELATIONS

```
/VARIABLES=Woonduur_continu waarden buurtervaring  
etniciteit socialesteun
```

```
praktischesteun
```

```
/PRINT=TWOTAIL NOSIG FULL
```

```
/MISSING=PAIRWISE.
```

2. Multivariate analyses

Lineaire regressie met als afhankelijke variabele sociale steun

Onderstaande output laat de vier modellen van de regressieanalyse zien met sociale steun als afhankelijke variabele. Uit de resultaten komt naar voren dat de eerste hypothese wordt ondersteund en de tweede hypothese niet wordt ondersteund.

Model Summary^e

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,376 ^a	,142	,140	1,140	,142	70,573	6	2564	<,001
2	,386 ^b	,149	,147	1,135	,007	22,341	1	2563	<,001
3	,386 ^c	,149	,147	1,135	,000	,545	1	2562	,460
4	,388 ^d	,150	,147	1,135	,001	3,241	1	2561	,072

a. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind

b. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c

c. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c, EtnischeAfkomst

d. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c, EtnischeAfkomst, BuurtveringXEtnischeafkomst

e. Dependent Variable: With how many local residents do you ever discuss something personal?

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	550,179	6	91,697	70,573	<,001 ^b
	Residual	3331,423	2564	1,299		
	Total	3881,602	2570			
2	Regression	578,968	7	82,710	64,187	<,001 ^c
	Residual	3302,634	2563	1,289		
	Total	3881,602	2570			
3	Regression	579,671	8	72,459	56,221	<,001 ^d
	Residual	3301,931	2562	1,289		
	Total	3881,602	2570			
4	Regression	583,844	9	64,872	50,379	<,001 ^e
	Residual	3297,757	2561	1,288		
	Total	3881,602	2570			

a. Dependent Variable: With how many local residents do you ever discuss something personal?

b. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind

c. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c

d. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c, EtnischeAfkomst

e. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c, EtnischeAfkomst, BuurtveringXEtnischeafkomst

Coefficients ^a								
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	,842	,095		8,893	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,357	,024	,279	15,103	<,001	,984	1,017
	SamenZonderKind	,330	,060	,132	5,534	<,001	,587	1,702
	SamenMetKind	,444	,064	,163	6,961	<,001	,612	1,633
	SingleMetKind	,111	,116	,019	,953	,341	,870	1,150
	AndereWoonvorm	,161	,129	,024	1,249	,212	,894	1,118
	Woonduur_continu	,019	,002	,176	9,503	<,001	,975	1,026
2	(Constant)	,979	,099		9,927	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,326	,024	,255	13,385	<,001	,915	1,092
	SamenZonderKind	,300	,060	,120	5,032	<,001	,581	1,721
	SamenMetKind	,432	,064	,158	6,788	<,001	,611	1,636
	SingleMetKind	,137	,116	,023	1,186	,236	,868	1,153
	AndereWoonvorm	,156	,128	,024	1,220	,223	,894	1,119
	Woonduur_continu	,018	,002	,165	8,904	<,001	,961	1,041
	buurtervaringetniciteit_c	-,060	,013	-,091	-4,727	<,001	,888	1,127
3	(Constant)	,990	,100		9,921	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,326	,024	,255	13,371	<,001	,915	1,093
	SamenZonderKind	,298	,060	,119	4,981	<,001	,579	1,727
	SamenMetKind	,432	,064	,158	6,788	<,001	,611	1,636
	SingleMetKind	,141	,116	,024	1,216	,224	,866	1,155
	AndereWoonvorm	,155	,128	,023	1,212	,226	,894	1,119
	Woonduur_continu	,018	,002	,165	8,835	<,001	,957	1,045
	buurtervaringetniciteit_c	-,058	,013	-,088	-4,475	<,001	,850	1,176
4	(Constant)	1,000	,100		10,006	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,324	,024	,253	13,246	<,001	,912	1,097
	SamenZonderKind	,298	,060	,120	4,996	<,001	,579	1,727
	SamenMetKind	,429	,064	,157	6,734	<,001	,611	1,637
	SingleMetKind	,140	,116	,024	1,212	,226	,866	1,155
	AndereWoonvorm	,155	,128	,023	1,214	,225	,894	1,119
	Woonduur_continu	,018	,002	,163	8,759	<,001	,955	1,047
	buurtervaringetniciteit_c	-,072	,015	-,110	-4,758	<,001	,619	1,617
	EtnischeAfkomst	-,080	,065	-,024	-1,228	,220	,850	1,177
BuurtervaringXEtnischeafkomst	,050	,028	,042	1,800	,072	,619	1,615	

a. Dependent Variable: With how many local residents do you ever discuss something personal?

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	1,07	3,73	2,65	,477	2571
Std. Predicted Value	-3,327	2,266	,000	1,000	2571
Standard Error of Predicted Value	,038	,188	,066	,025	2571
Adjusted Predicted Value	1,07	3,74	2,65	,477	2571
Residual	-2,662	3,616	,000	1,133	2571
Std. Residual	-2,346	3,186	,000	,998	2571
Stud. Residual	-2,349	3,219	,000	1,000	2571
Deleted Residual	-2,670	3,691	,000	1,137	2571
Stud. Deleted Residual	-2,351	3,225	,000	1,001	2571
Mahal. Distance	1,931	69,466	8,996	8,554	2571
Cook's Distance	,000	,022	,000	,001	2571
Centered Leverage Value	,001	,027	,004	,003	2571

a. Dependent Variable: With how many local residents do you ever discuss something personal?

Syntax: *Regressie met sociale steun als afhankelijke variabele.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT socialesteun

/METHOD=ENTER waarden SamenZonderKind SamenMetKind SingleMetKind

AndereWoonvorm

Woonduur_continu

/METHOD=ENTER buurtervaringetniciteit_c

/METHOD=ENTER EtnischeAfkomst

/METHOD=ENTER BuurtervaringXEtnischeafkomst

/PARTIALPLOT ALL

/SCATTERPLOT=(*ZRESID ,*ZPRED)

/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)

/SAVE PRED COOK LEVER ZRESID DFFIT.

Lineaire regressie met als afhankelijke variabele praktische steun

Onderstaande output laat de vier modellen van de regressieanalyse zien met praktische steun als afhankelijke variabele. Uit de resultaten komt naar voren dat de eerste hypothese wordt ondersteund en de tweede hypothese dient te worden verworpen.

Model Summary^e

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,374 ^a	,140	,138	1,144	,140	69,576	6	2564	<,001
2	,396 ^b	,157	,155	1,133	,017	51,641	1	2563	<,001
3	,407 ^c	,166	,163	1,128	,009	26,352	1	2562	<,001
4	,407 ^d	,166	,163	1,128	,000	,017	1	2561	,897

a. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind

b. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c

c. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c, EtnischeAfkomst

d. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c, EtnischeAfkomst, BuurtveringXEtnischeafkomst

e. Dependent Variable: How many local residents could you ask for help with small things or to borrow s

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	546,745	6	91,124	69,576	<,001 ^b
	Residual	3358,099	2564	1,310		
	Total	3904,843	2570			
2	Regression	613,069	7	87,581	68,191	<,001 ^c
	Residual	3291,774	2563	1,284		
	Total	3904,843	2570			
3	Regression	646,583	8	80,823	63,552	<,001 ^d
	Residual	3258,260	2562	1,272		
	Total	3904,843	2570			
4	Regression	646,604	9	71,845	56,471	<,001 ^e
	Residual	3258,239	2561	1,272		
	Total	3904,843	2570			

a. Dependent Variable: How many local residents could you ask for help with small things or to borrow s

b. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind

c. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c

d. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c, EtnischeAfkomst

e. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c, EtnischeAfkomst, BuurtveringXEtnischeafkomst

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	1,275	,095		13,422	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,370	,024	,288	15,600	<,001	,984	1,017
	SamenZonderKind	,402	,060	,161	6,717	<,001	,587	1,702
	SamenMetKind	,487	,064	,178	7,593	<,001	,612	1,633
	SingleMetKind	,107	,117	,018	,916	,360	,870	1,150
	AndereWoonvorm	,195	,129	,029	1,513	,130	,894	1,118
	Woonduur_continu	,015	,002	,134	7,221	<,001	,975	1,026
2	(Constant)	1,484	,098		15,071	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,324	,024	,252	13,305	<,001	,915	1,092
	SamenZonderKind	,357	,060	,143	5,994	<,001	,581	1,721
	SamenMetKind	,468	,064	,171	7,364	<,001	,611	1,636
	SingleMetKind	,147	,116	,025	1,274	,203	,868	1,153
	AndereWoonvorm	,189	,128	,028	1,476	,140	,894	1,119
	Woonduur_continu	,013	,002	,118	6,375	<,001	,961	1,041
3	buurtervaringetniciteit_c	-,091	,013	-,138	-7,186	<,001	,888	1,127
	(Constant)	1,562	,099		15,754	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,322	,024	,251	13,290	<,001	,915	1,093
	SamenZonderKind	,339	,059	,136	5,721	<,001	,579	1,727
	SamenMetKind	,468	,063	,171	7,398	<,001	,611	1,636
	SingleMetKind	,173	,115	,029	1,499	,134	,866	1,155
	AndereWoonvorm	,182	,127	,027	1,428	,153	,894	1,119
4	Woonduur_continu	,012	,002	,112	6,051	<,001	,957	1,045
	buurtervaringetniciteit_c	-,078	,013	-,118	-6,017	<,001	,850	1,176
	EtnischeAfkomst	-,317	,062	-,096	-5,133	<,001	,927	1,078
	(Constant)	1,563	,099		15,736	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,322	,024	,251	13,256	<,001	,912	1,097
	SamenZonderKind	,339	,059	,136	5,720	<,001	,579	1,727
	SamenMetKind	,467	,063	,171	7,389	<,001	,611	1,637
4	SingleMetKind	,173	,115	,029	1,498	,134	,866	1,155
	AndereWoonvorm	,182	,127	,027	1,428	,153	,894	1,119
	Woonduur_continu	,012	,002	,112	6,040	<,001	,955	1,047
	buurtervaringetniciteit_c	-,079	,015	-,119	-5,199	<,001	,619	1,617
	EtnischeAfkomst	-,320	,065	-,097	-4,951	<,001	,850	1,177
	BuurtervaringXEtnischeafkomst	,004	,027	,003	,129	,897	,619	1,615

a. Dependent Variable: How many local residents could you ask for help with small things or to borrow s

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	1,17	4,17	3,09	,502	2571
Std. Predicted Value	-3,838	2,151	,000	1,000	2571
Standard Error of Predicted Value	,038	,187	,066	,024	2571
Adjusted Predicted Value	1,17	4,17	3,09	,502	2571
Residual	-3,095	3,609	,000	1,126	2571
Std. Residual	-2,744	3,200	,000	,998	2571
Stud. Residual	-2,748	3,233	,000	1,000	2571
Deleted Residual	-3,105	3,684	,000	1,131	2571
Stud. Deleted Residual	-2,752	3,239	,000	1,001	2571
Mahal. Distance	1,931	69,466	8,996	8,554	2571
Cook's Distance	,000	,022	,000	,001	2571
Centered Leverage Value	,001	,027	,004	,003	2571

a. Dependent Variable: How many local residents could you ask for help with small things or to borrow s

Syntax: *Regressie met praktische steun als afhankelijke variabele.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT praktischesteun

/METHOD=ENTER waarden SamenZonderKind SamenMetKind SingleMetKind

AndereWoonvorm

Woonduur_continu

/METHOD=ENTER buurtervaringetniciteit_c

/METHOD=ENTER EtnischeAfkomst

/METHOD=ENTER BuurtervaringXEtnischeafkomst

/PARTIALPLOT ALL

/SCATTERPLOT=(*ZRESID ,*ZPRED)

/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)

Bijlage 3

1. Modelfit

Allereerst dient er gekeken te worden naar de modelfit van alle modellen in de regressieanalyses. Dit kan worden gedaan aan de hand van de R^2 *adjusted*. Model 1 met sociale steun als afhankelijke variabele bevat tevens de controlevariabelen en dit model heeft een R^2 *adjusted* van 0.140. Dit model verklaart dus 14% van de variantie. Om de significantie van de proportie verklaarde variantie te bepalen wordt gebruik gemaakt van een F-toets. Het toevoegen van de controlevariabelen heeft tot gevolg dat model 1 significant meer variantie kan verklaren dan het lege model ($Fchange(6,2564) = 70.573$; $p < 0.001$).

Model 2 bevat de toevoeging van de onafhankelijke variabele buurtervaring etniciteit. Na het toevoegen van deze variabele neemt de R^2 *adjusted* toe tot 0.147. De toevoeging van de variabele buurtervaring etniciteit heeft tot gevolg dat het model 14.7% van de variantie in sociale steun kan verklaren. Dit is een stijging van 0.7% ten opzichte van model 1. Deze stijging in verklaarde variantie is significant ($Fchange(1,2563) = 22.341$; $p < 0.001$). Het toevoegen van de variabele buurtervaring in model 2 heeft dus tot gevolg dat het model significant meer variantie kan verklaren dan model 1.

In model 3 wordt de moderator variabele etnische afkomst toegevoegd. De toevoeging van de variabele zorgt niet voor een toename in R^2 *adjusted*. Deze stijging is daarom ook niet significant ($Fchange(1,2562) = 0.545$; $p = 0.460$). Na het toevoegen van de moderator etnische afkomst verklaart model 3 dus niet significant meer variantie dan model 2.

Ten slotte bevat model 4 de toevoeging van de interactievariabele tussen buurtervaring etniciteit en etnische afkomst. De toevoeging van de interactievariabele resulteert wederom niet in een stijging van de R^2 *adjusted*. De stijging in verklaarde variantie is vanzelfsprekend daarom ook niet significant ($Fchange(1,2561) = 3.241$; $p = 0.072$). De toevoeging van de

interactievariabele zorgt dus niet voor een significant meer verklaarde variantie ten opzichte van model 3.

In model 1 met praktische steun als afhankelijke variabele zijn de controlevariabelen ook toegevoegd en dit model heeft een R^2 *adjusted* van 0.138. Dit model verklaart dus 13,8% van de variantie. Het toevoegen van de controlevariabelen heeft tot gevolg dat model 1 significant meer variantie kan verklaren dan het lege model ($Fchange(6,2564) = 69576$; $p < 0.001$).

In model 2 wordt de onafhankelijke variabele buurtervaring etniciteit toegevoegd. Na het toevoegen van deze variabele neemt de R^2 *adjusted* toe tot 0.155. De toevoeging van de variabele buurtervaring etniciteit heeft tot gevolg dat het model 15.5% van de variantie in sociale steun kan verklaren. Dit is een stijging van 1.7% ten opzichte van model 1. Deze stijging in verklaarde variantie is significant ($Fchange(1,2563) = 51,641$; $p < 0.001$). Na het toevoegen van de variabele buurtervaring in model 2 kan het model dus significant meer variantie verklaren dan model 1.

In model 3 wordt de moderator variabele etnische afkomst toegevoegd. De toevoeging van de variabele zorgt ervoor dat de R^2 *adjusted* toeneemt tot 0.163. Dit betreft een stijging van 0.8% ten opzichte van model 2. Deze stijging is tevens significant ($Fchange(1,2562) = 26,352$; $p < 0.001$). Na het toevoegen van de moderator etnische afkomst verklaart model 3 dus significant meer variantie dan model 2.

Ten slotte bevat model 4 de toevoeging van de interactievariabele tussen buurtervaring etniciteit en etnische afkomst. De toevoeging van de interactievariabele resulteert niet in een stijging van de R^2 *adjusted*. De verandering in verklaarde variantie is vanzelfsprekend niet significant ($Fchange(1,2561) = 0.017$; $p = 0.897$). De toevoeging van de interactievariabele zorgt dus niet voor significant meer verklaarde variantie ten opzichte van model 3.

2. Multicollineariteit, assumpties en uitbijters

Voor het doen van een regressieanalyse dient er voldaan te worden aan vier verschillende assumpties, er moet gecontroleerd worden op multicollineariteit en op uitbijters.

2.1 multicollineariteit

Er zijn een aantal zaken waarop het model gecontroleerd dient te worden. Een van de zaken is dat er gekeken moet worden of er geen sprake is van multicollineariteit.

Multicollineariteit houdt in dat er een te sterke samenhang bestaat tussen de predictoren in het model. Om na te gaan of er sprake is van multicollineariteit kan er gebruik worden gemaakt van VIF-scores. Bij alle VIF-scores onder de 4 kunnen we concluderen dat er geen sprake is van multicollineariteit. Alle VIF-scores liggen ver onder 4 en dus is er geen sprake van een te grote onderlinge samenhang tussen de variabelen in de modellen.

2.2 Assumpties

Naast de afwezigheid van multicollineariteit zijn er vier assumpties waar aan moet worden voldaan bij lineaire regressie:

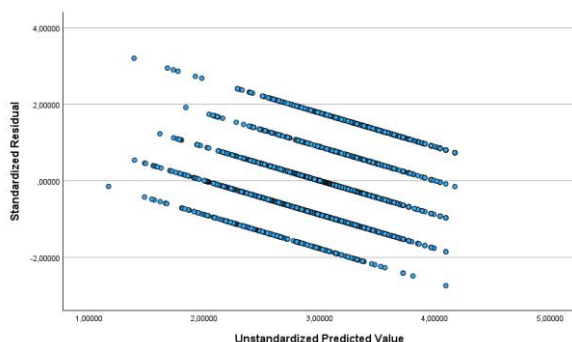
- Onafhankelijke observaties.
- Lineair verband: rechte lijn in het spreidingsdiagram en het gemiddelde is 0 voor elke set van x-waarden.
- Homoscedasticiteit: constante conditionele standaarddeviatie
- Normaliteit: de residuen zijn normaal verdeeld

Voor het beoordelen van de onafhankelijkheid van de waarnemingen moet er worden gekeken naar de informatie die het LISS-panel over de steekproef heeft gedeeld. Het LISS-panel heeft de uitnodigingen voor de enquêtes op een gerandomiseerde manier verstuurd. Er is hierbij gebruik gemaakt van het bevolkingsregister van het CBS. Hierdoor kunnen we

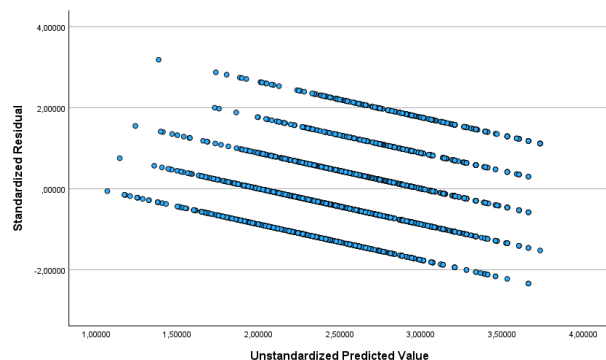
ervan uitgaan dat de respondenten willekeurig gekozen zijn. Er is echter wel een probleem met de onafhankelijkheid van de waarnemingen, omdat er meerdere respondenten uit één huishouden kunnen komen. Hierdoor is er geen zekerheid op onafhankelijke waarnemingen, aangezien leden van één huishouden invloed kunnen hebben op elkaars antwoorden. Mensen uit één huishouden delen namelijk vaak dezelfde normen en waarden. En het is mogelijk dat respondenten uit hetzelfde huishouden de vragenlijsten samen hebben ingevuld. Doordat er meerdere respondenten uit één huishouden kunnen komen, is het mogelijk dat de assumptie van onafhankelijke waarnemingen wordt geschonden.

Voor het controleren van de assumptie van het lineaire verband kan er gebruik worden gemaakt van een residual plot. Bij beide residual plots van de regressieanalyses in figuur 1 en figuur 2 lijkt er sprake te zijn van een systematische afwijking in de puntenwolk. Dus lijkt de assumptie van het lineaire verband bij beide regressieanalyses geschonden te worden.

Voor het controleren van de assumptie van homoscedasticiteit kunnen we wederom gebruik maken van de residual plots die terug te vinden zijn in figuur 1 en figuur 2. Om homoscedasticiteit uit te sluiten dienen de puntenwolken in de plots een constante residuele variantie te vertonen. De assumptie van homoscedasticiteit lijkt in beide gevallen te worden geschonden, omdat de afstand van de puntenwolk tot de nullijn niet gelijk blijft.

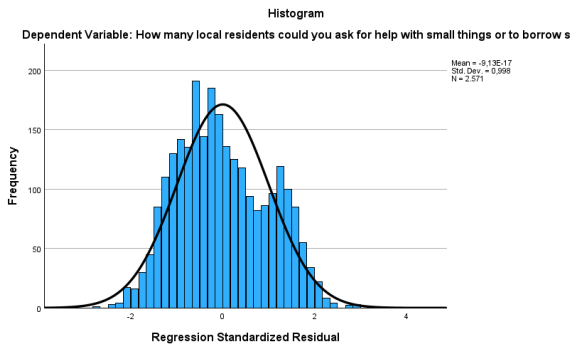
figuur 1: residual plot praktische steun

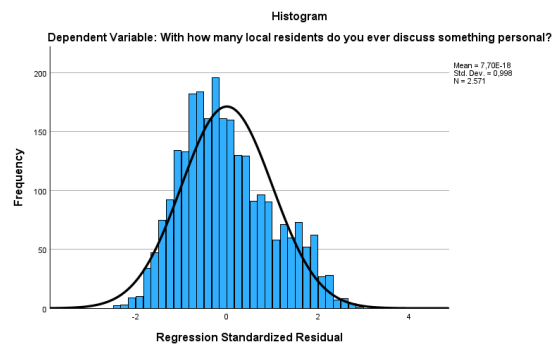
figuur 2: residual plot sociale steun

Daarnaast dient er gekeken te worden naar de assumptie van normaliteit. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van een histogram. De histogrammen in figuur 3 en figuur 4 laten

zien dat beide verdelingen niet normaal verdeeld zijn. Bij beide verdelingen is de verdeling duidelijk rechtsscheef. De staarten aan de rechterkant van de piek zijn namelijk langer dan de staarten aan de linkerkant van de piek. We kunnen dus concluderen dat de assumptie van normaliteit in beide analyses lijkt te worden geschonden.

figuur 3: histogram verdeling residuen praktische steun

figuur 4: histogram verdeling residuen sociale steun

Syntax: *Regressie met praktische steun als afhankelijke variabele.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT praktischesteun

/METHOD=ENTER waarden SamenZonderKind SamenMetKind SingleMetKind

AndereWoonvorm

Woonduur_continu

/METHOD=ENTER buurtervaringetniciteit_c

/METHOD=ENTER EtnischeAfkoms

/METHOD=ENTER BuurtervaringXEtnischeafkomst

/PARTIALPLOT ALL

/SCATTERPLOT=(*ZRESID ,*ZPRED)

/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)

```
/SAVE PRED COOK LEVER ZRESID DFFIT.
```

*Regressie met sociale steun als afhankelijke variabele.

```
REGRESSION
```

```
/MISSING LISTWISE
```

```
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL CHANGE
```

```
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
```

```
/NOORIGIN
```

```
/DEPENDENT socialesteun
```

```
/METHOD=ENTER waarden SamenZonderKind SamenMetKind SingleMetKind
```

```
AndereWoonvorm
```

```
Woonduur_continu
```

```
/METHOD=ENTER buurtvaringetniciteit_c
```

```
/METHOD=ENTER EtnischeAfkomst
```

```
/METHOD=ENTER BuurtvaringXEtnischeafkomst
```

```
/PARTIALPLOT ALL
```

```
/SCATTERPLOT=(*ZRESID ,*ZPRED)
```

```
/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)
```

```
/SAVE PRED COOK LEVER ZRESID DFFIT.
```

*Controleren voor homoscedasticiteit en lineariteit regressie met praktische steun.

```
GRAPH
```

```
/SCATTERPLOT(BIVAR)=PRE_1 WITH ZRE_1
```

```
/MISSING=LISTWISE.
```

*Controleren voor homoscedasticiteit en lineariteit regressie met sociale steun.

```
GRAPH
```



```
/SCATTERPLOT(BIVAR)=PRE_2 WITH ZRE_2
```

```
/MISSING=LISTWISE.
```

2.3 Uitbijters

Tot slot dient er gecontroleerd te worden of er geen uitbijters in de data zijn die invloed hebben op de resultaten van het onderzoek. Uitbijters kunnen namelijk een vertekend beeld geven. Om te controleren op uitbijters kan er gebruik worden gemaakt van 4 verschillende manieren. De eerste manier werkt aan de hand van de gestandaardiseerde residuen. Er is sprake van een uitbijter als een punt hoger scoort dan 3 of lager scoort dan -3 op de gestandaardiseerde residuen. In de spreidingsdiagrammen van figuur 1 en figuur 2 is te zien dat er in beide diagrammen 1 case is die hoger dan 3 scoort op de gestandaardiseerde residuen. Deze cases scoren 3.20 (praktische steun) en 3.19 (sociale steun) op gestandaardiseerde residuen. Deze cases zijn volgens deze methode dus een uitbijter. In beide analyses zijn geen cases die een gestandaardiseerde residu hebben van lager dan -3.

De tweede manier om te controleren op uitbijters is door te kijken naar de Leverage. De Leverage geeft het verschil van een waarde van een onafhankelijke variabele ten opzichte van het gemiddelde van die onafhankelijke variabele. Een hoge Leverage betekent dus dat de waarde veel verschilt van de gemiddelde waarde. Er is mogelijk sprake van een uitbijter als de Leverage groter is dan $3 \cdot \text{aantal parameters} / \text{de steekproefgrootte}$. In dit geval niet groter dan $3 \cdot 10 / 2571 = 0.011669$ afgerond op 6 decimalen. Via deze manier komen een stuk meer uitbijters naar voren. Er zijn bij de regressie met praktische steun als afhankelijke variabele 117 cases die een grotere leverage hebben dan 0.011669. En in de regressie met sociale steun als afhankelijke variabele zijn er 118 cases die een grotere leverage hebben dan 0.011669. Dit zijn veel cases. Het is niet noodzakelijk al deze cases te verwijderen. Er kan beter gekeken worden naar de meest extreme gevallen.

De derde manier om te controleren op uitbijters is door gebruik te maken van de Cook's Distance. Er is sprake van een mogelijk probleem bij een Cook's Distance die hoger

is dan $4/2571$. In dit geval is er dus sprake van een mogelijk probleem bij een Cook's Distance die groter is dan 0.001556 afgerond op 6 decimalen. Er is zeker sprake van een probleem bij een Cook's Distance groter dan 1. Uit de methode van de Cook's Distance komen bij de regressie met praktische steun als afhankelijke variabele 125 cases naar voren die een mogelijk probleem zijn. Er zijn bij de regressie met sociale steun als afhankelijke variabele een totaal van 119 cases met een Cook's Distance groter dan 0.001556. Het is wederom niet noodzakelijk al deze cases te verwijderen. In plaats daarvan kan er beter gekeken worden naar de meest extreme waarden. Er waren geen cases die een Cook's Distance hadden van boven de 1, dus zijn er geen cases waarbij er zeker sprake is van een probleem.

De vierde en laatste manier om te controleren op uitbijters kan met behulp van de DFFIT. De DFFIT laat zien of een case veel effect heeft op de modelfit. Een case is mogelijk een uitbijter als het een DFFIT heeft dat niet tussen -2 en 2 ligt. Er zijn in beide regressieanalyses geen cases die een DFFIT hebben die buiten dit interval ligt. Er zijn volgens deze methode dus geen uitbijters te vinden.

Zoals eerder vermeld is het niet noodzakelijk alle waarden te verwijderen die als mogelijke uitbijter naar voren komen. In plaats daarvan is het beter de meest extreme waarden te verwijderen. Er is ervoor gekozen om de 50 meest extreme waarden te verwijderen. Dit zijn de waarden die de hoogste score hebben op de Cook's Distance, omdat de Cook's Distance de uitbijters opspoot in zowel de x-richting als de y-richting. Het houdt dus rekening met zowel de Leverage als de residuen. De meest extreme scores op Cook's Distance van beide analyses en de bijbehorende diagnostics staan weergegeven in de twee onderstaande tabellen.

Tabel 1: diagnostics van de extreme scores met praktische steun als afhankelijke variabele

Lid Huishouden	Cook's Distance	Leverage	Standardized residuals
813671	,02183	,02007	3,19960
869061	,01660	,01864	2,89732
802395	,00832	,01358	2,40544
852709	,00813	,01238	-2,49101
854101	,00749	,00859	2,86170

867340	,00731	,01335	-2,27543
800100	,00659	,01571	-1,99155
836373	,00655	,01384	2,11491
885815	,00650	,01360	2,12535
828335	,00571	,01385	1,97409
851016	,00546	,00711	2,67863
816949	,00544	,01204	2,06589
846423	,00541	,01178	2,08267
881677	,00527	,01466	-1,84288
820742	,00510	,01040	2,14928
842370	,00488	,00952	-2,19745
803201	,00484	,01647	1,66574
803445	,00475	,00989	2,12837
800988	,00465	,01111	1,98784
877978	,00461	,00488	2,94300
829882	,00451	,02560	-1,28272
846875	,00449	,00978	2,08090
810153	,00449	,00978	2,08090
832577	,00432	,01542	1,62779
803854	,00429	,01296	-1,76814
848458	,00427	,00697	2,39100
857482	,00424	,01147	1,86806
881237	,00403	,00998	1,95164
813763	,00398	,01229	-1,74881
822973	,00390	,01224	1,73593
816003	,00368	,01325	1,61914
867852	,00367	,01296	1,63604
892996	,00365	,00939	-1,91214
882214	,00362	,01385	-1,57219
882293	,00339	,01113	1,69554
840594	,00337	,01425	1,49527
885879	,00335	,00593	2,28807
882040	,00335	,01183	-1,63517
889691	,00331	,01216	-1,60288
890469	,00321	,00388	2,72807
810501	,00319	,00860	1,86522
810113	,00318	,01134	1,62590
822900	,00308	,00975	1,72595
874707	,00302	,01331	-1,46408
883868	,00294	,00615	2,10648
848986	,00293	,00900	-1,75070
872247	,00292	,01287	-1,46516
840634	,00285	,01057	-1,59619
821606	,00280	,00907	1,70378
861657	,00280	,00907	1,70378

Tabel 2:diagnostics van de extreme scores met sociale steun als afhankelijke variabele

Lid huishouden	Cook's Distance	Leverage	Standardized residuals
813671	,02165	,02007	3,18616
869061	,01635	,01864	2,87553
873904	,01352	,02426	2,28477

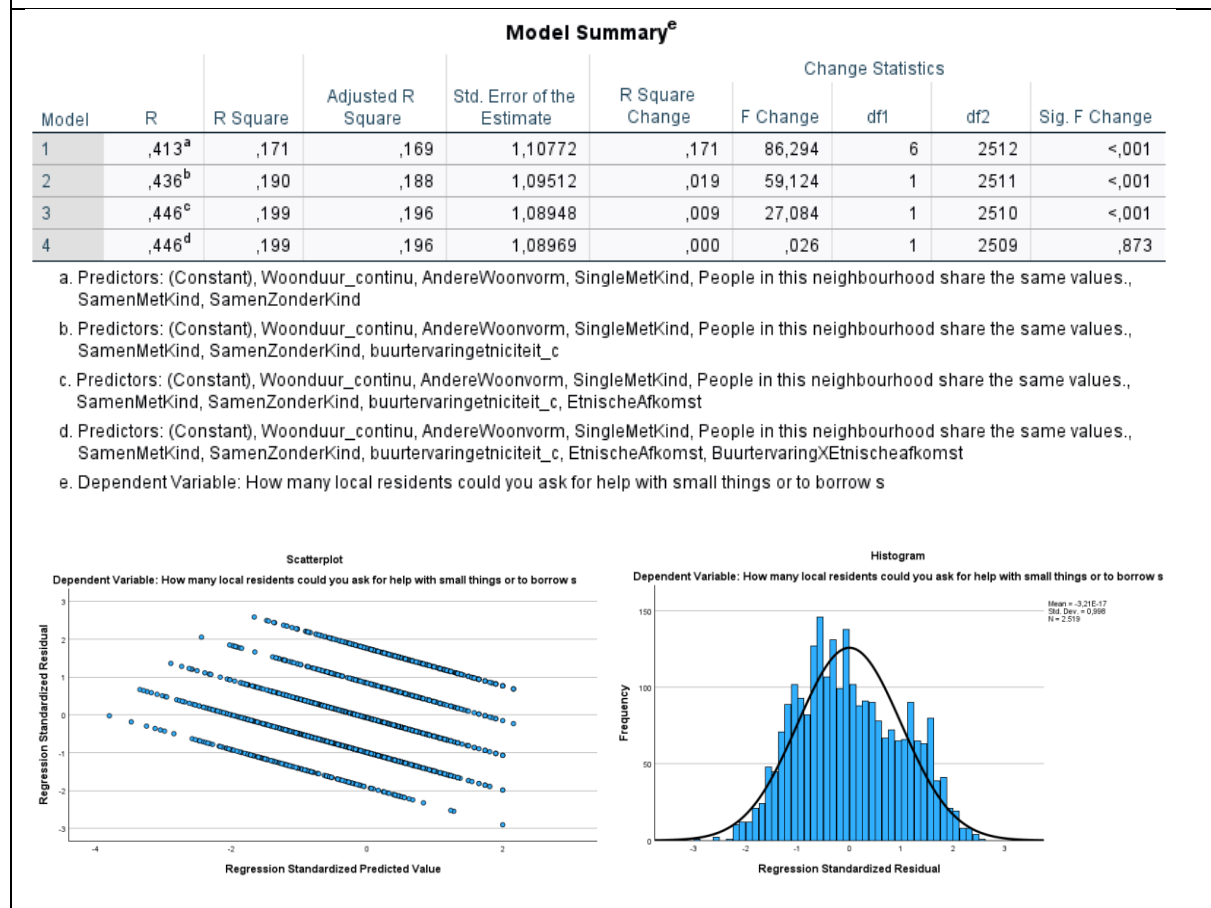
828335	,00781	,01385	2,30881
800100	,00722	,01571	-2,08435
836373	,00630	,01384	2,07465
865747	,00595	,00700	2,81687
878546	,00582	,01152	2,18369
852709	,00580	,01238	-2,10503
829882	,00562	,02560	-1,43258
810501	,00485	,00860	2,30128
886947	,00476	,01134	1,99013
856768	,00444	,01114	1,93915
885879	,00444	,00593	2,63358
867340	,00435	,01335	-1,75515
839685	,00430	,01816	-1,49418
856231	,00420	,01119	1,88358
876422	,00413	,01161	1,83251
877999	,00413	,01161	1,83251
821606	,00412	,00907	2,06716
870599	,00401	,00547	2,59983
850558	,00401	,01369	1,66400
803854	,00376	,01296	-1,65618
835452	,00350	,00471	2,60483
873382	,00343	,00678	2,17199
881588	,00339	,00814	1,97715
824551	,00332	,00457	2,57370
856216	,00330	,00396	2,74497
853784	,00329	,00603	2,24865
842822	,00321	,01042	1,70574
854986	,00305	,01578	1,35045
819226	,00300	,00393	2,62566
804776	,00299	,00677	2,02964
824679	,00299	,01385	1,42757
832296	,00298	,00952	1,71833
810971	,00298	,00952	1,71833
876065	,00296	,00552	2,22543
874707	,00295	,01331	-1,44807
832931	,00292	,01005	1,65459
805181	,00292	,01005	1,65459
811309	,00290	,01245	1,48367
844036	,00283	,01134	-1,53484
836053	,00283	,01134	-1,53484
867355	,00278	,00518	2,22214
813763	,00274	,01229	-1,45100
876855	,00269	,01291	1,40344
815066	,00267	,00408	2,43445
850738	,00265	,01458	1,31031
835952	,00265	,00461	2,29085
879635	,00264	,00937	1,62881

Voor het verwijderen van de uitbijters is voor beide analyses afzonderlijk een filter aangemaakt waarmee de meest extreme waarden worden verwijderd. Na het verwijderen

van de uitbijters is de steekproefgrootte in de analyse met praktische steun verlaagt naar 2519 en die van sociale steun naar 2521. Dit komt doordat er bij de analyse met praktische steun als afhankelijke variabele er meerdere waarden waren die een Cook's Distance van 0.0028 hadden. De case met de 50 hoogste score op Cook's Distance had namelijk een score van 0.0028.

Hieronder staan de resultaten van de regressieanalyse met praktische steun als afhankelijke variabele na het verwijderen van de uitbijters. De Adjusted R² van het complete model 4 is gestegen naar 0.196. Dit is een stuk groter dan de adjusted R² van 0.163 in de regressieanalyse met de uitbijters. Daarnaast is het hoofdeffect nog steeds significant en het moderatie-effect wederom niet significant. De residual plot en histogram lijken bovendien erg veel op de residual plot en histogram van de analyse met de uitbijters.

Output van de analyse met praktische steun als afhankelijke variabele en zonder extreme scores.

Coefficients ^a								
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	1,112	,094		11,886	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,412	,023	,323	17,665	<,001	,984	1,016
	SamenZonderKind	,399	,058	,162	6,873	<,001	,592	1,688
	SamenMetKind	,497	,062	,185	7,975	<,001	,615	1,626
	SingleMetKind	-,051	,122	-,008	-,420	,674	,887	1,128
	AndereWoonvorm	,117	,140	,016	,840	,401	,914	1,094
	Woonduur_continu	,015	,002	,141	7,662	<,001	,974	1,027
2	(Constant)	1,334	,097		13,768	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,363	,024	,285	15,138	<,001	,913	1,095
	SamenZonderKind	,350	,058	,142	6,061	<,001	,585	1,709
	SamenMetKind	,474	,062	,177	7,698	<,001	,614	1,630
	SingleMetKind	,007	,121	,001	,055	,956	,883	1,132
	AndereWoonvorm	,088	,138	,012	,635	,525	,913	1,095
	Woonduur_continu	,013	,002	,124	6,792	<,001	,961	1,041
buurtveraringetniciteit_c	-,097	,013	-,147	-7,689	<,001	,882	1,134	
3	(Constant)	1,417	,098		14,508	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,359	,024	,282	15,053	<,001	,912	1,096
	SamenZonderKind	,333	,058	,135	5,777	<,001	,583	1,715
	SamenMetKind	,474	,061	,176	7,733	<,001	,614	1,630
	SingleMetKind	,029	,120	,005	,245	,807	,882	1,133
	AndereWoonvorm	,086	,137	,012	,624	,533	,913	1,095
	Woonduur_continu	,013	,002	,118	6,458	<,001	,956	1,046
buurtveraringetniciteit_c	-,085	,013	-,128	-6,603	<,001	,851	1,176	
EtnischeAfkomst	-,316	,061	-,096	-5,204	<,001	,932	1,073	
4	(Constant)	1,418	,098		14,501	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,359	,024	,281	15,028	<,001	,910	1,099
	SamenZonderKind	,333	,058	,135	5,777	<,001	,583	1,715
	SamenMetKind	,474	,061	,176	7,724	<,001	,613	1,631
	SingleMetKind	,029	,120	,005	,244	,807	,882	1,134
	AndereWoonvorm	,085	,137	,012	,622	,534	,913	1,095
	Woonduur_continu	,013	,002	,118	6,444	<,001	,955	1,048
	buurtveraringetniciteit_c	-,086	,015	-,130	-5,783	<,001	,634	1,576
EtnischeAfkomst	-,319	,063	-,097	-5,043	<,001	,860	1,162	
BuurtveraringxEtnischeafkomst	,004	,028	,004	,160	,873	,641	1,561	

a. Dependent Variable: How many local residents could you ask for help with small things or to borrow s

Syntax: *Verwijderen uitbijters met praktische steun als afhankelijke variabele.

DATASET ACTIVATE DataSet1.

USE ALL.

COMPUTE filter_\$=(COO_1 < 0.00279).

VARIABLE LABELS filter_\$ 'COO_1 < 0.00279 (FILTER)'.
 VALUE LABELS filter_\$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.
 FORMATS filter_\$ (f1.0).
 FILTER BY filter_\$.

```
EXECUTE.
```

```
*Regressie met praktische steun als afhankelijke variabele na verwijderen uitbijters.
```

```
REGRESSION
```

```
/MISSING LISTWISE
```

```
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL CHANGE
```

```
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
```

```
/NOORIGIN
```

```
/DEPENDENT praktischesteun
```

```
/METHOD=ENTER waarden SamenZonderKind SamenMetKind SingleMetKind
```

```
AndereWoonvorm
```

```
    Woonduur_continu
```

```
/METHOD=ENTER buurtervaringetniciteit_c
```

```
/METHOD=ENTER EtnischeAfkomst
```

```
/METHOD=ENTER BuurtervaringXEtnischeafkomst
```

```
/PARTIALPLOT ALL
```

```
/SCATTERPLOT=(*ZRESID ,*ZPRED)
```

```
/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)
```

```
/SAVE PRED COOK LEVER ZRESID DFFIT.
```

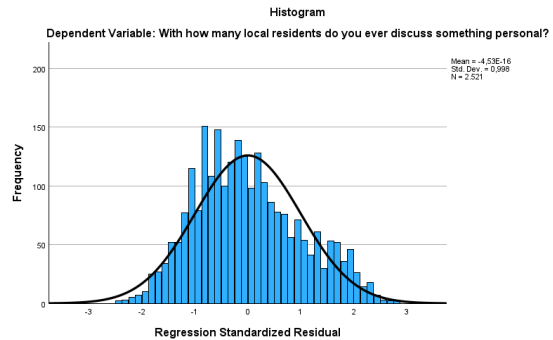
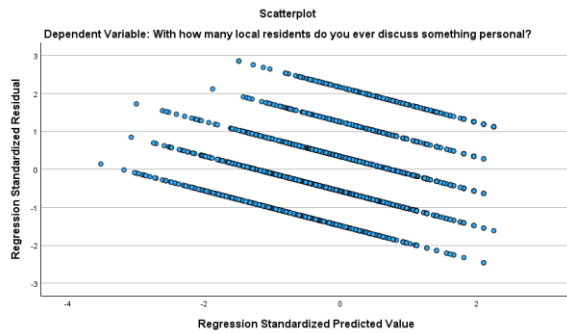
Hieronder staat de data van de regressieanalyse met sociale steun als afhankelijke variabele na het verwijderen van de uitbijters. De Adjusted R2 van het complete model 4 is gestegen naar 0.174. Dit is een stuk groter dan de adjusted R2 van 0.147 in de regressieanalyse met de uitbijters. Daarnaast is het hoofdeffect nog steeds significant en het moderatie effect wederom niet significant. De residual plot en histogram lijken bovendien erg veel op de residual plot en histogram van de analyse met de uitbijters.

Output van de analyse met sociale steun als afhankelijke variabele en zonder extreme scores.

Model Summary^e

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,407 ^a	,166	,164	1,10240	,166	83,424	6	2514	<,001
2	,419 ^b	,175	,173	1,09649	,009	28,171	1	2513	<,001
3	,420 ^c	,176	,173	1,09620	,001	2,334	1	2512	,127
4	,421 ^d	,177	,174	1,09586	,001	2,535	1	2511	,111

- a. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind
- b. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c
- c. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c, EtnischeAfkomst
- d. Predictors: (Constant), Woonduur_continu, AndereWoonvorm, SingleMetKind, People in this neighbourhood share the same values., SamenMetKind, SamenZonderKind, buurtveringetniciteit_c, EtnischeAfkomst, BuurtveringxEtnischeafkomst
- e. Dependent Variable: With how many local residents do you ever discuss something personal?

Coefficients ^a								
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	,728	,093		7,835	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,388	,023	,306	16,618	<,001	,981	1,020
	SamenZonderKind	,334	,058	,137	5,758	<,001	,589	1,697
	SamenMetKind	,463	,062	,173	7,454	<,001	,613	1,631
	SingleMetKind	-,039	,118	-,006	-,334	,738	,879	1,138
	AndereWoonvorm	,014	,135	,002	,103	,918	,909	1,101
2	Woonduur_continu	,018	,002	,171	9,277	<,001	,973	1,027
	(Constant)	,882	,097		9,109	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,353	,024	,279	14,666	<,001	,910	1,099
	SamenZonderKind	,301	,058	,123	5,190	<,001	,583	1,717
	SamenMetKind	,448	,062	,168	7,236	<,001	,612	1,635
	SingleMetKind	-,009	,117	-,001	-,073	,942	,877	1,140
3	AndereWoonvorm	,003	,134	,000	,026	,979	,908	1,101
	Woonduur_continu	,017	,002	,159	8,582	<,001	,958	1,044
	buurtervaringetniciteit_c	-,067	,013	-,102	-5,308	<,001	,882	1,134
	(Constant)	,906	,098		9,238	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,352	,024	,278	14,628	<,001	,909	1,100
	SamenZonderKind	,296	,058	,121	5,099	<,001	,581	1,722
4	SamenMetKind	,448	,062	,168	7,240	<,001	,612	1,635
	SingleMetKind	-,002	,117	,000	-,015	,988	,876	1,142
	AndereWoonvorm	,001	,134	,000	,011	,991	,908	1,101
	Woonduur_continu	,017	,002	,157	8,472	<,001	,954	1,048
	buurtervaringetniciteit_c	-,064	,013	-,097	-4,939	<,001	,852	1,174
	EtnischeAfkomst	-,094	,061	-,029	-1,528	,127	,937	1,067
4	(Constant)	,910	,098		9,283	<,001		
	People in this neighbourhood share the same values.	,351	,024	,277	14,555	<,001	,908	1,102
	SamenZonderKind	,298	,058	,122	5,130	<,001	,581	1,722
	SamenMetKind	,446	,062	,167	7,209	<,001	,611	1,635
	SingleMetKind	,000	,117	,000	-,001	,999	,875	1,142
	AndereWoonvorm	,002	,134	,000	,015	,988	,908	1,101
4	Woonduur_continu	,017	,002	,156	8,417	<,001	,953	1,049
	buurtervaringetniciteit_c	-,076	,015	-,115	-5,082	<,001	,644	1,552
	EtnischeAfkomst	-,122	,064	-,037	-1,909	,056	,865	1,155
	BuurtervaringxEtnischeafkomst	,045	,028	,036	1,592	,111	,653	1,532

a. Dependent Variable: With how many local residents do you ever discuss something personal?

Syntax: *Verwijderen uitbijters met sociale steun als afhankelijke variabele.

USE ALL.

COMPUTE filter_\$=(COO_2 < 0.00264).

VARIABLE LABELS filter_\$ 'COO_2 < 0.00264 (FILTER)'.

VALUE LABELS filter_\$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.

FORMATS filter_\$ (f1.0).

FILTER BY filter_\$.

EXECUTE.

*Regressie met sociale steun als afhankelijke variabele na verwijderen uitbijters.

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT socialesteun

/METHOD=ENTER waarden SamenZonderKind SamenMetKind SingleMetKind

AndereWoonvorm

Woonduur_continu

/METHOD=ENTER buurtervaringetniciteit_c

/METHOD=ENTER EtnischeAfkomst

/METHOD=ENTER BuurtervaringXEtnischeafkomst

/PARTIALPLOT ALL

/SCATTERPLOT=(*ZRESID ,*ZPRED)

/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)

/SAVE PRED COOK LEVER ZRESID DFFIT.